

Devlet memurları Kanunu (x)

(Resmî Gazete ile yayımı : 23 . 7 . 1965 - Sayı : 12056)

No.
657

Kabul tarihi
14 . 7 . 1965

KISIM — I

Genel hükümler

BÖLÜM : 1

Kapsam, amaç, temel ilkeler, istihdam şekilleri

Kapsam :

MADDE 1. — Bu kanun, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerde çalışan, genel veya katma bütçelerden veya bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlardan veyahut kefalet sandıklarından aylık alanlara uygulanır.

Hâkim ve savcı sınıfından olanlarla, subay ve astsubaylar bu kanun hükümlerine tabi değildirler.

Üniversite öğretim üyeleri ve yardımcıları, malî hükümler dışında Üniversiteler Kanunu ile aynı kanunun ek ve tadillerine tabidirler.

İl özel idareleri ve belediyeler personeli hakkında kendi özel kanunları hükümleri uygulanır.

Amaç :

MADDE 2. — Bu kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bakanlar Kurulu bu kanunun uygulanmasını göstermek veya emrettiği hususları belirtmek üzere tüzükler çıkarır ve bu kanuna dayanılarak çıkarılacak tüzüklerin uygulanmasını gösteren yönetmelikler Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler :

MADDE 3. — Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır :

Sınıflandırma :

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere, mesleklere ve Devlet için taşıdığı değere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer :

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır.

Liyakat :

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkânlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılma'tır.

(x) Madde 84. — Sayfa onbeşin ilk satırında yanlış olan (memurluğunu görenlerin) yerine (memurluğuna girenlerin) şeklinde düzeltilecek.

Istihdam şekilleri :

MADDE 4. — Bu kanunda geçen :

Devlet memuru :

A) «Devlet memuru» deyimi, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlere devamlı vazife görmek üzere atanan genel veya katma bütçelerden veya bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlardan veyahut kefalet sandıklarından aylık alan kişileri,

Sözleşmeli personel :

B) «Sözleşmeli personel» deyimi, yurtda yapılamıyan özel ihtisas öğrenimine ihtiyaç gösteren belirli istisnai görevlerde kurumların bu kanundaki esaslara uygun olarak görev kanunları ile alacakları yetkiye dayanılarak, geçici süreli ve sözleşme ile çalıştırılan kişileri,

Yevmiyeli personel :

C) «Yevmiyeli personel» deyimi, Devlet kamu hizmetlerinin asli mahiyette olmiyan işlerinde bedenen, belirli ve geçici süre için, gündelikle çalıştırılan kişileri, ifade eder.

Üç istihdam şekli dışında personel çalıştırılmıyacağı :

MADDE 5. — Bu kanuna tabi kurumlar dördüncü maddede yazılı üç istihdam şekli dışında personel çalıştıramazlar.

BÖLÜM: 2.*Ödevler ve sorumluluklar**Sadakat :*

MADDE 6. — Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına sadakatla bağlı kalmak ve Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar.

Tarafsızlık :

MADDE 7. — Devlet memurları, siyasi partilere üye olamazlar; her hangi bir siyasi parti veya kişinin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayırımı yapamazlar.

Davranış ve işbirliği :

MADDE 8. — Devlet memurları, resmî sıfatlarının gerektirdiği itibar ve güvene lâyık olduklarını hizmet içindeki ve dışındaki davranışlarıyla göstermek zorundadırlar.

Devlet memurlarının iş birliği içinde çalışmalarını esastır.

Yurt dışında davranış :

MADDE 9. — Devlet memurlarından sürekli veya geçici görevle veya yetişme, inceleme ve araştırma için yabancı memleketlerde bulunanlar Devlet itibarını veya görev haysiyetini zedeleyici fiil ve davranışlarda bulunamazlar.

Âmire karşı sorumluluk :

MADDE 10. — Devlet memurları, görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden âmirlerine karşı sorumludurlar.

Emirlerin yürütülmesi, kanunsuz emir :

MADDE 11. — Devlet memuru, âmirinin verdiği emirleri yerine getirmekle ödevlidir.

Devlet memuru, âmirinden aldığı emri, Anayasa, kanun, tüzük, yönetmelik hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı, o emri verene bildirir. Ancak âmir emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilirse, emri yerine getiren sorumlu olmaz; sorumluluk emri verene aittir.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

Devlet memuru, âmirinden aldığı emri, konusu suç olmadığı halde yanlış takdirle suç sayar ve emri yürütmezse âmir, gecikmesinin zarar getirebileceği hallerde, hizmetin diğer bir görevli tarafından yapılmasını sağlar veya gerekirse kendisi yapar.

Acele hallerde kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması için kanunda gösterilen istisnalar saklıdır.

Kişisel sorumluluk :

MADDE 12. — Devlet memurları görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek zorundadırlar. Görevleriyle ilgili olarak idareye verdikleri zararlardan ötürü Borçlar Kanununun haksız fiil esaslarına tabidirler.

Kişilerin uğradıkları zararlar :

MADDE 13. — Kişiler, kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan ötürü, bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dâva açarlar. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır.

Mal bildirimini :

MADDE 14. — Devlet memurları, kendileriyle eşlerine ve velâyetleri altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmaz malları, alacak ve borçları hakkında, özel kanunda yazılı hükümler uyarınca, mal bildirimini verirler.

Basına bilgi veya demec verme :

MADDE 15. — Kamu görevleri hakkında basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demec, bakanın yetkili kılacağı görevli, illerde valiler veya yetkili kılacağı görevli tarafından verilebilir.

Askerî hizmet ile ilgili bilgilerin verilmesi özel kanunları hükümlerine tabidir.

Resmî belge, araç ve gereçlerin iadesi :

MADDE 16. — Devlet memurları, görevleri sona erdiği zaman, ellerinde bulunan, görevle ilgili resmî belgeleri, araç ve gereçleri iade etmek zorundadırlar.

Bu zorunluluk memurun mirasçısına da şâildir.

BÖLÜM : 3

Genel haklar

Uygulamayı isteme hakkı :

MADDE 17. — Devlet memurları, bu kanun ve bu kanuna dayanılarak yayınlanan tüzük ve yönetmeliklere göre tâyin ve tesbit olunup yürürlükte bulunan hükümlerin kendileri hakkında aynen uygulanmasını istemek hakkına sahiptirler.

Güvenlik :

MADDE 18. — Kanunlarda yazılı haller dışında Devlet memurunun memurluğuna son verilemez, aylık ve başka hakları elinden alınamaz.

Emeklilik :

MADDE 19. — Devlet memurlarının, özel kanununda yazılı belirli şartlar içinde, emeklilik hakları vardır.

Çekilme :

MADDE 20. — Devlet memurları, bu kanunda belirtilen esaslara göre memurluktan çekilebilirler.

Şikâyet ve dâva açma :

MADDE 21. — Devlet memurları, üstleri veya kurumları tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikâyet etme ve bunlara karşı dâva açma hakkına sahiptirler.

Sendika kurma :

MADDE 22. — Devlet memurları, özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendika ve meslek birlikleri kurabilir ve bunlara üye olabilirler.

Bu meslek teşekkülleri, özel kanunundaki hükümler uyarınca mesleklerinin ve üyelerinin müşterek hak ve menfaatlerini yetkili merciler önünde ararlar.

İzin :

MADDE 23. — Devlet memurları, bu kanunda gösterilen süre ve şartlarla izin hakkına sahiptirler.

Kovuşturma ve yargılama :

MADDE 24. — Devlet memurlarının görevleri ile ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılması ve haklarında dâva açılması özel hükümlere tabidir.

İsnat ve iftiralara karşı koruma :

MADDE 25. — Devlet memurları hakkındaki ihbar ve şikâyetler, garaz veya mücerret hakaret için, uydurma bir suç isnadı suretiyle yapıldığı ve soruşturma veya yargılamanın tabii olduğu kanuni işlem sonucunda bu isnat sabit olmadığı takdirde, merkezde bu memurun en büyük âmiri, illerde valiler, isnatta bulunanlar hakkında kamu dâvası açılmasını Cumhuriyet Savehliğinden isterler.

BÖLÜM : 4

Yasaklar

Birlikte çekilme yasağı :

MADDE 26. — Devlet memurlarının, kamu hizmetlerini aksatacak şekilde memurluktan birlikte çekilmeleri yasaktır.

Grev yasağı :

MADDE 27. — Devlet memurlarının greve karar vermeleri, grev tertiplenmeleri, ilân etmeleri, bu yolda propaganda yapmaları yasaktır.

Devlet memurları, her hangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılamaz, grevi destekliyemez veya teşvik edemezler.

Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı :

MADDE 28. — Devlet memurları, Türk Ticaret Kanununa göre «tacir» veya «esnaf» sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamazlar, ticari mümessil ve ticari vekil olamazlar, kolektif şirket ortaklığı ile komandit şirkette komandite ortaklığa giremezler ve ticaret şirketlerinde müdürlük, idare meclisi üyeliği ve murakıplık görevlerini deruhde edemezler. Devlet memurlarının üyesi oldukları yapı ve tüketim kooperatiflerindeki yönetim ve denetim görevleri bu yasaklamanın dışındadır.

Yukardaki fıkrada gösterilenler dışında kalan kazanç getirici faaliyetlerden hangilerinin Devlet memurları tarafından yapılamıyacağı, sınıfının tüzüğünde belirtilir.

Eşleri birinci fıkrada gösterilen faaliyetlerde bulunan Devlet memurları, bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

Hediye alma, menfaat sağlama yasağı :

MADDE 29. — Devlet memurlarının doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye istemeleri ve görevleri sırasında olmasa dahi menfaat sağlama amacı ile hediye kabul etmeleri veya iş sahplerinden borç para istemeleri ve almaları yasaktır.

Denetimindeki teşebbüsten menfaat sağlama yasağı :

MADDE 30. — Devlet memurunun, denetimi altında bulunan veya kendi görevi veya mensubolduğu kurum ile ilgisi olan bir teşebbüsten, doğrudan doğruya veya aracı eliyle her ne ad altında olursa olsun bir menfaat sağlaması yasaktır.

Gizli bilgileri açıklama yasağı :

MADDE 31. — Devlet memurlarının kamu hizmetleri ile ilgili gizli bilgileri, görevlerinden ayrılmış bile olsalar, yetkili bakanın veya yetkili kıldığı görevlinin, illerde vali veya yetkili kıldığı görevlinin yazılı izni olmadıkça açıklamaları yasaktır.

KISIM — II

Sınıflandırma

Sınıf :

MADDE 32. — Sınıf, bu kanuna tabi kurumlarda müşterek yetiştirme ve meslek niteliklerini gerektiren Devlet kamu hizmetleri ile bu hizmetler için tesbit edilen kadrolara atanan Devlet memurlarının toplamından meydana gelir.

Kadroların tesbiti :

MADDE 33. — Bu kanuna tabi kurumlarda, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği bütün görevler için görev yerleri belirtilerek kadrolar tesbit olunur.

Sözleşmeli personel ile yevmiyeli personelin kadroları, kadro cetvellerinde sayıları belli edilerek alacakları ücretlerin en az ve en çok hadleri gösterilmek suretiyle tesbit olunur.

Bu kurumlarda kadrolar dışında hiçbir kimse çalıştırılmaz.

Genel kadro kanunu ile görev yerleri belirtilerek tesbit olunan kadrolara atanan memurlar başka bir yerde çalıştırılmazlar.

Kadroların hazırlanması :

MADDE 34. — Bu kanuna tabi kurumların görevlerini başarı ile yapmalarına yetecek kadrolar, görev yerleri belirtilerek kurum, Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık Devlet Personel Dairesi yetkili temsilcilerinin birleşik kararı ile hazırlanır.

Genel kadro kanun tasarılarının hazırlanması :

MADDE 35. — 33 ncu ve 34 ncu maddelere göre her kurum için hazırlanan kadrolar, kurum tarafından çalıştırılacak :

A) Devlet memurlarının :

1. Kadro unvanını,
2. Sınıfını,
3. Derecesini,
4. Derecelerinin en az ve en çok göstergelerini,
5. Kadro adedini,

B) Sözleşmeli personelin :

1. Kadro adedini,
2. Her kadronun karşılığının yıllık en az ve en çok tutarını,
3. Özel ihtisasın tanımını,
4. 4 ncu maddenin (B) bendinde tanımı yapılmış özel ihtisası veren öğrenimin yurt içinde yapılmadığına dair Millî Eğitim Bakanlığından ve üniversitelerarası kuruldan ayrı ayrı belge alınmasına dair kaydı,

C) Yevmiyeli personelin adedleri ile gündeliklerinin en az ve en çok miktarlarını, Gösteren ve her kurum için hazırlanmış bulunan kadro cetvelleri «Genel kadro kanun tasarısı» adı altında düzenlenerek Maliye Bakanlığı tarafından Bakanlar Kuruluna sunulur. Genel kadro Kanununda değişiklik gerektiği hallerde yukardaki maddelere göre işlem yapılır.

Sınıfların tesisi :

MADDE 36. — Başbakanlık Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı ve ilgili kurumları yazılı görüşlerini de alarak yönetici ve icracı sınıfları ile büro sınıflarını, 5 . 1 . 1961 tarihli ve 224 sayılı Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkındaki Kanun gereğince sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi için gereken sınıfları ve müşterek yetiştirme nitelikleri olan bilimsel teknik, meslekî ve diğer sınıfları tesis eder.

Başbakanlık Devlet Personel Dairesi bu sınıfların tüzüklerini Maliye Bakanlığı ve ilgili kurumların ve Devlet personel sendikaları veya meslek birliklerinin, federasyonlarının veya konfederasyonlarının yazılı görüşlerini de alarak hazırlar ve Bakanlar Kuruluna sunar.

Bu sınıf tüzüklerinde :

- a) Bu kanundaki,
- b) Genel kadro kanunundaki, ilgili hükümlerin her sınıf için özellik taşıyan hususları belirtilir. Meslekî ihtisasla ilgili idari kadrolara meslekî, teknik ve bilimsel sınıflardan ve yönetici sınıftan atama yapılır. Yönetici sınıfa, imtihanla üniversite ve yüksek okul mezunları alınır. Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Teşkilâtında görevli memurlar için sınıflar tesis olunur.

Derece :

MADDE 37. — Derece, sınıf içerisinde, görevin önem veya sorumluluğunun artışı ile **ayarlı** yükselme adımıdır.

Gerektiren hizmetler için tek dereceli sınıflar tesis edilir.

Kademe :

MADDE 38. — Kademe, derece içerisinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, Devlet Memurunun olumlu sicil almasına ve bulunduğu derecedeki hizmet süresine bağlı olarak aylığındaki ilerleyiş adımıdır.

Sınıf dışında kadro ihdas edilemeyeceği :

MADDE 39. — Bu kanuna tabi kurumlarda sınıflar dışında memurluk kadroları ihdas edilemez.

Sınıflandırmada yaş :

MADDE 40. — Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler.

Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az onbeş yaşını doldurmuş olmak ve Türk Kanunu Medenisinin 12 nci maddesine göre kazai rüşt kararı almak şartı ile sınıf tüzüklerinde belli edilen Devlet memurluklarına atanabilirler.

Sınıf tüzüğünde, bir sınıfa girebilmek ve gerekirse sınıflar içerisindeki derecelere geçebilmek için şart koşulacak en küçük ve en büyük yaş hadleri belirtilir.

Sınıflandırmada öğrenim derecesi :

MADDE 41. — Genel olarak ortaokulu bitirenler Devlet memuru olabilirler.

Sınıf tüzüğünde belirtilen bazı hizmetler için Devlet memurluğuna ilkokulu bitirenlerin de alınmaları caizdir.

Sınıf tüzüğünde, bir sınıfa veya gerekirse sınıflar içinde derecelere girebilmek için şart koşulacak daha yüksek öğrenim dereceleri, lüzumlu hallerde okul isimleri ve öğrenim dalları sayılarak belirtilir.

Yetiştirme ve deneme süreleri :

MADDE 42. — Gerektiren görevlerde sınıfın tüzüğünde belirtilen derecelere yükselen Devlet memurları, 6 seneden çok olmamak üzere bir yetiştirme ve deneme süresi geçirirler.

Bu yetiştirme ve deneme süresinin sonunda sınıfının tüzüğünde belirtilen esas ve şartlara göre başarı sağlayamayan Devlet memurları hakkında yapılacak işlem, sınıfının tüzüğünde belirtilir.

Göstergeler :

MADDE 43. — Bu kanuna tâbi kurumların kadrolarında aylıklar, hizmetin Devlet için taşıdığı değere göre tesbit edilir.

Sınıf tüzüklerinde, aylıklar, hizmetin Devlet için taşıdığı değer, varsa, hizmet riski, değişik hizmet şartları ve sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi için gereken özel şartlar hesaba katılarak diğer hizmetlerin Devlet için taşıdığı değerlerle orantılı olarak her derece ve kademe için gösterge rakamları ile belirtilir.

En düşük gösterge 70 ve en yüksek gösterge 1 000 dir.

Çalışma yaş hadleri :

MADDE 44. — Hizmetin özelliğine göre, her sınıfta ve gerekiyorsa her derecede, Devlet memurlarının yaş haddi ile zorunlu olarak emekliye çıkarılacakları yaşlar, sınıf tüzüklerinde gösterilir.

Bu suretle Devlet memuru 45 yaşından evvel emekliye çıkarılamaz, 65 yaşından sonra çalıştırılamaz.

Memurun başka görevde çalıştırılmayacağı :

MADDE 45. — Hiçbir Devlet memuru, sınıfının ve sınıfının içindeki derecesinin görevlerinden başka bir görevde çalıştırılamaz.

KISIM - III.

Devlet memurluğuna alınma

BÖLÜM : 1.

Usul

Atanma yapılacak boş kadroların bildirilmesi :

MADDE 46. — Kurumlar, altı aylık devre içinde personel atanmasına lüzum gördükleri boş kadroların sayılarını, sınıf ve derecelerini belirterek Başbakanlık Devlet Personel Dairesine altı ayda bir bildirmeye mecburdurlar.

Duyurma :

MADDE 47. — Başbakanlık Devlet Personel Dairesi :

- a) Atanma yapılacak boş kadroların sınıf ve derecelerini,
- b) Kadroların buldukları kurum ve yerlerini,
- c) Kadrolara alınacak personel sayılarını,
- ç) Kadroların aylık miktarlarını,
- d) Alınacak personelin genel ve özel şartlarını,
- e) En son başvurma tarihini,

(Devlet Memurları Kanunu)

f) Başvurulacak mercileri,

g) Yarışma sınavı ile atanma yapılacaklarda ayrıca sınav yerlerini ve zamanlarını,

Başvurma süresinin bitiminden en az onbeş gün önce Radyo, Resmî Gazete ve uygun görülecek diğer araçlarla duyurmaya mecburdur.

Sınavsız atanma yapılacak yerlere kadro adedinden fazla istekli bulunduğu takdirde açılacak sınavın gün ve yerini yukardaki şartlara uygun olarak ayrıca duyurmaya mecburdur.

BÖLÜM : 2

Şartlar

Genel ve özel şartlar :

MADDE 48. — Devlet memurluğuna alınacaklarda aşağıdaki genel ve özel şartlar aranır :

A) Genel şartlar :

1. Türk vatandaşı olmak,
2. Bu kanunun 40 nci maddesindeki yaş şartlarını taşımak,
3. Bu kanunun 41 nci maddesinde yazılı öğrenim şartlarını taşımak,
4. Kamu haklarından mahrum bulunmamak,
5. Ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı bir fiilden dolayı hapis cezasından hükümlü bulunmamak.

6. Askerlik durumu itibariyle :

- a) Askerlikle ilgisi bulunmamak,
- b) Askerlik çağına gelmemiş bulunmak,
- c) Askerlik çağına gelmiş ise, eylemli askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak.

7. Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek vücut veya akıl hastalığı veya vücut sakatlığı ile özürlü bulunmamak.

B) Özel şartlar :

Hizmet göreceği sınıfın özel tüzüğünde belirtilen :

1. Öğretim veya eğitim kurumlarının birinden diploma almış olmak,
2. Diğer şartları taşımak.

Yarışma sınavlarına katılma :

MADDE 49. — Devlet kamu hizmetlerine girmek isteyenlerden genel ve özel şartları haiz bulunmayanlar yarışma sınavına katılamazlar.

Genel ve özel şartları haiz olanların girmek istedikleri sınıfın yarışma sınavına katılmaları ve sınavı kazanmış olmaları şarttır.

Yarışma sınavına tabi tutulmadan girilebilecek görevler sınıf tüzüklerinde gösterilir.

Yarışma sınavlarının yapılması :

MADDE 50. — Yarışma sınavlarının tertiplenmesi ve yürütülmesi Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin gözetimi ve denetimi altında yapılır.

Kurumlararası sınıflara alınacak personel için tertibedilecek yarışma sınavları, Başbakanlık Devlet Personel Dairesi tarafından kurulacak «Sınav kurulları» nca;

Kurumsal sınıflara alınacak personel için tertibedilecek yarışma sınavları Devlet Personel Dairesinin gözetimi altında kurumları tarafından kurulacak «Sınav kurulları» nca yapılır.

Sınavlara karşı itiraz mercii Devlet Personel Dairesidir.

Yarışma sınavlarının sonuçları :

MADDE 51. — Her yarışma sınavının sonucu, sınava girip kazananların başarı sıralarına göre «Başarı listesi» şeklinde Resmî Gazete ile yayınlanır ve yazı ile ilgililere bildirilir.

Kurumların memur ihtiyacını karşılama şekli :

MADDE 52. — Kurumların memur ihtiyaçları, başarı listesinde belirtilen başarı sırasına göre, kurumlarınca atamalar yapılmak suretiyle karşılanır.

Devlet memurluğuna alınma ve yarışma sınavı yönetmeliği :

MADDE 53. — Devlet memurluğuna alınma ve yarışma sınavları hakkındaki hükümlerin uygulanması ile sınav kurullarının kuruluşu ve çalışma usulü ve sorumluluğu ve sınavlara karşı yapılacak itirazların tetkiki Başbakanlık Devlet Personel Dairesince hazırlanacak bir yönetmelikte düzenlenir.

BÖLÜM : 3

Adaylık

Adaylığa kabul edilme :

MADDE 54. — Devlet memurluğuna girmek isteyenlerden yarışma sınavını kazanmış bulunanlarla, sınavsız olarak kabul edilenlerden ihtiyaca göre alınacaklar, kurumlarınca «Memur adayı» olarak atanırlar.

Aday olarak atanmış olan Devlet memuru altı aydan az, iki yıldan çok olmamak üzere bir adaylık süresi geçirir.

Her sınıfta geçirilecek adaylık süresi sınıfının tüzüğünde belirtilir.

Adayların yetiştirilmesi :

MADDE 55. — Adaylar, görev alacakları sınıfların hizmet içi eğitim yönetmeliklerinde belirtilen usul ve esaslara göre yetiştirilirler.

Adaylık devresi içinde göreve son verilme usulü :

MADDE 56. — Sınıf tüzüklerinde belirtilen usul ve şartlara uygun olarak ilgili kurumların «Değerlendirme kurulları» nca başarısızlıklarına karar verilenlerin, atamaya yetkili âmirin onayı ile adaylık devresi içinde görevlerine son verilebilir.

Adaylık süresi sonunda başarısızlık :

MADDE 57. — Adaylardan, adaylık süresi sonunda sınıf tüzüğünde belirtilen usul ve şartlara göre yapılacak sınavlarda veya değerlendirmelerde başarı gösteremiyenlerin, özürsüz olarak bu sınavlara girmiyenlerin ve olumlu sicil alamayanların, kurumların değerlendirme kurullarının kararı ve atamaya yetkili âmirin onayı ile ilişkileri kesilir.

KISIM — IV

Hizmet şartları ve şekilleri

BÖLÜM : 1

Atanma

Aslı memurluğa atanma :

MADDE 58. — Adaylık süresini doldurmuş ve olumlu sicil almış ve sınıf tüzüklerinde belirtilen usul ve şartlara uygun olarak, ilgili kurumların değerlendirme kurullarınca başarıları tesbit edilmiş bulunanlar atamaya yetkili âmirin onayı ile aslı Devlet memuru olarak atanırlar.

Ancak sınıf tüzüğünde adaylık süresi sonunda yeterlik sınavı konulmuş bulunanların bu sınavı da kazanmaları şarttır.

İstisnai memurluklar :

MADDE 59. — Cumhurbaşkanlığı Dairesi memurluklarına, Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisi, Başbakanlık, Bakanlıklar özel kalem müdürlüklerine, valiliklere, büyükelçiliklere, elçiliklere, daimî temsilciliklere, Diyanet İşleri Müşavere Heyeti üyeliklerine, Millî İstihbarat Teşkilâtına bu kanunun atanma, sınavları, kademe ilerlemeleri ve derece yükselmelerine dair hükümleriyle bağlı olmaksızın, adı geçen memurluklara tahsis edilmiş derece aylığı ile, memur atanabilir.

Birinci fıkrada sayılan memurların buldukları bu kadrolar emeklilik aylığının hesabında ve diğer memurluklara naklen atanmalarında her hangi bir sınıf için kazanılmış hak sayılmaz.

Yukardaki fıkralarda sayılan görevlerde bulunan memurların emeklilik kıdemleri yürümekte devam eder.

İstisnai memurluklara atanmalar :

MADDE 60. — İstisnai Devlet memurluklarına :

A) Kadro belirli bir sınıfın derecelerinden birinde bulunduğu hallerde :

1. Sınıfın özel tüzüğünün icaplarına göre ve liyakat sistemi dâhilinde o sınıfın bir alt derecesindeki memurlardan,

2. Sınıfın dışından, bu kanuna tabi bütün personelden,

3. Bu kanuna tabi olmayan, ancak kanunun 44 nci ve 48 nci madde genel şartlarını taşıyan kişilerden,

B) Kadronun belirli bir sınıfın derecelerinden birinde bulunmadığı hallerde bu kanuna tabi olan veya olmayan ve kanunun 44 nci ve 48 nci madde genel şartlarını taşıyan kişilerden, atanmalar yapılabilir.

İstisnai memurluklara atanarlara bu kanunun uygulanacak hükümleri :

MADDE 61. — İstisnai memurluklara kanunun 60 nci maddesinin (A) bendinin 2 ve 3 ncü paragrafları ile (B) bendine göre atanarl hakkında kanunun genel atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi hükümleri dışında kalan bütün hükümleri uygulanır.

Atanmada işe başlama süresi :

MADDE 62. — Bir göreve Devlet memuru olarak ilk defa veya yeniden veyahut yer değiştirme suretiyle atanarlardan,

A) Aynı belediye veya köy sınırları içinde bulunan memurlar en geç, atanma emrinin kendilerine duyurulma gününü takibeden iş günü içinde,

(Devlet Memurları Kanunu)

B) Bir belediye veya köy sınırı dışında başka bir belediye veya köy sınırı içindeki bir göreve atanan memurlar, yolluklar hakkındaki özel kanunda belirtilen seyahat süresi dışında 15 gün içinde,

atandıkları göreve başlamak zorundadırlar.

Atananların görevlerine başlamamaları halinde uygulanacak işlem :

MADDE 63. — İlk atanmada belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler dışında ve 62 nci maddede kabul edilen süre sonunda görevine başlamayan memurun atanması iptal edilir.

Yer değiştirme suretiyle atanan memurlardan belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler dışında ve 62 nci maddede kabul edilen süre sonunda yeni görevine başlamayanların görevlerine son verilir.

BÖLÜM : 2

Devlet memurluğunda ilerleme ve yükselmeler

Kademelerde ilerleme şartları :

MADDE 64. — Devlet memurunun kademedeki ilerlemesi için aşağıdaki şartların bulunması lâzımdır :

- A) Bulunduğu kademedeki en az bir yıl çalışmış olması,
- B) O yıl içinde olumlu sicil almış bulunması,
- C) Bulunduğu derecede ilerliyebileceği bir kademenin bulunması.

Kademe ilerlemelerinin toplu onayla yapılması :

MADDE 65. — Kurumlar, sınıflarının her derecesindeki her kademe ilerlemesini tüzüklerinde belirtilen aynı tarihte alacak toplu onayla yaparlar.

İlerleme ve yükselmelerde onay mercii :

MADDE 66. — Kademe ilerlemeleri ve derece yükselmelerinde onay mercii, atamaya yetkili âmirdir.

Derece yükseltilmesi için açık kadro şartı :

MADDE 67. — Üst derece kadrosunda açılma olmadıkça Devlet memurlarına derece yükseltilmesi yapılamaz.

Derece yükseltilmesinde usul :

MADDE 68. — Sınıfların giriş derecesinden gayri bir derecesindeki kadroda açılma olduğu takdirde bir alt derecedeki memurlardan :

- A) Sınıf tüzüğünde derecesi için belirtilen en az hizmet süresini doldurmuş,
- B) Sicil bakımından, bir üst dereceye yükselilebilecek nitelikte olduğu kurumunun «değerlendirme kurulları» tarafından tesbit edilmiş,

Olanlar sınıf tüzüğünde belirtilen (yeterlik veya yarışma seçmesi) veya «yeterlik veya yarışma sınavı» nda başarı gösterdiklerinde üst dereceye yükseltilirler.

Derece yükseltilmesinde sınav sonuçları :

MADDE 69. — Yeterlik ve yarışma sınavını kazananların başarı sıralarına göre düzenlenecek listesi açıklanır ve ilgililere bildirilir.

İstisnai memurluklarda derece yükselmeleri ve kademe ilerlemeleri :

MADDE 70. — İstisnai memurluklara atananlardan :

A) Bu kanunun 60 ncı maddesine göre istisnai memurluklara sınıfının bir alt derecesinden yükseltilerek atananların aylık durumları ile derecede yükselmeleri ve kademelerde ilerlemeleri sınıf tüzüklerinde belirtilen usullere tabidir.

B) Bu kanunun 60 ncı maddesine göre istisnai memurluklara sınıfın dışından, bu kanuna tabi olan veya olmayan personelden atananlar kadrolarına tekabül eden derecenin ilk kademe aylığını alırlar ve bu gibiler için kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi uygulanmaz.

Bir sınıftan başka bir sınıfa geçme :

MADDE 71. — Sınıf tüzüklerinde belirtilen sınıflardaki memurların yine sınıf tüzüklerinde belirtilen sınıflara geçmek için, şart koşulmuş niteliklere sahipolmaları ve yaş hadleri içinde bulunmaları kaydıyle, bu sınıfların belirli dereceleri için açılacak yarışma sınavlarına veya yarışma seçmeleri-ne girmeleri caizdir.

BÖLÜM : 3

Yer değiştirmeler

Yer değiştirme suretiyle atanma :

MADDE 72. — Sağlık ve her ikisi de Devlet memuru olan karı - kocanın bir yerde çalışmaları zarureti sebepleri dışında, Devlet memurları buldukları görevde en az iki yıl hizmet görmedikçe yer değiştirme isteğinde bulunamazlar.

Bir kurumda belirli yerde bir kadro boşaldığı zaman ilk olarak o kadronun sınıf ve derecesinde bulunan başka yerdeki Devlet memurları arasından bu kadroya yer değiştirme suretiyle atanmalarını isteyenler, sağlık ve karı - kocanın bir yerde çalışmaları zarureti, ocuk okutma sebepleri ileri sürülerek başvurmaları üzerine yukardaki sıra dikkate alınarak yer değiştirme suretiyle atanmaları yapılır.

Yukardaki fıkralar hükmünün hangi sınıflarda uygulanacağı, sınıfların özel tüzüğünde belirtilir.

Bu madde hükümleri valiler hakkında uygulanmaz.

Dışışleri Bakanlığı, bünyesine dâhil sınıflardan hangilerine bu maddenin uygulanmıyacağını tâyin ve tesbit eder.

Bu hallerin her kurumda ne suretle uygulanacağı yönetmeliklerle düzenlenir.

Karşılıklı olarak yer değiştirme :

MADDE 73. — Başka başka yerlerde bulunan aynı sınıf ve derecedeki Devlet memurları, karşılıklı olarak yer değiştirilme suretiyle atanmalarını isteyebilirler. Bu isteğin kurumun atamaya yetkili âmirince uygun bulunması şarttır.

Bu kanuna tabi kurumlar arasında memurların istekleri ile yer değiştirmeleri :

MADDE 74. — Bu kanuna tabi kurumlardan birinden diğerine kendi istekleri ile geçmek isteyen memurlar, buldukları görevin sınıf ve derecesinden yukarı olmamak ve kurumlarının muvafakati şartıyla bir kadroya atanabilirler ve bu halde atandıkları kadronun aylığını alırlar.

Memurların diğer kurumlardan bu kanuna tabi kurumlara geçmeleri :

MADDE 75. — Devlet Personel Dairesi kurulması hakkındaki Kanunun dördüncü maddesinde sayılan kurumlardan bu kanuna tabi kurumlara istekleriyle geçmek isteyen memurlar hakkında 74 ncü madde hükümleri uygulanır.

Devlet memurlarının kurumlarınca yerlerinin değiştirilmesi :

MADDE 76. — Memuriyet unvanları değişmeksizin ve kademe aylıklarında bir artış olmaksızın kurumlarınca görev yerleri değiştirilen ve bu şekilde başka bir yerde görevlendirilen memurlar, aynı derecenin aynı kademe aylığı ile atanırlar ve aylığını alırlar.

Yabancı bir Devlet veya teşekkülde hizmet alma :

MADDE 77. — Adları Bakanlar Kurulu kararı ile tesbit olunacak yabancı devletlerle resmî veya özel milletlerarası teşekküllerde kurumlarının muvafakatiyle görev alacak Devlet memurlarına, ilgili Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile beş yıla kadar görevden ayrılma müsaadesi verilebilir. Bu süre gerektiğinde Bakanlar Kurulu kararı ile uzatılabilir.

Yukarıdaki fıkraya göre görevden ayrılan memurların, emeklilik hakları saklı kalmak üzere, kadroları ile ilişkileri kesilir.

Bu kimselerin eski kurumlarına dönmek istemeleri halinde, yabancı Devlet veya milletlerarası teşekkülde geçirdikleri hizmet süresi :

- a) Kademe ilerlemesinde,
- b) Derece yükselmesinde üst derecede kadro açıldığında ve sınıflarının tüzüğünde yarışma sınavı veya yarışma ve yeterlik seçmesi konulmuş olması halinde açılacak sınav veya seçmede başarı göstermeleri şartıyla yükseldikleri derecenin kademelerinde hesab edilir.

Ancak sınıf tüzüğünde bâzı derecelerde fiilen çalışılması şartının bulunduğu hallerde, bu sürelerin hesabı, fiilen çalışılması gereken sürenin bitiminden sonra hesab edilir.

Bilgilerini artırmak üzere dış memleketlere gönderilme :

MADDE 78. — Mesleklerine ait öğrenimi bitirerek Devlet memurluğuna alınmış ve asli memur olarak atanmış olanlardan mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere dış memleketlere :

- a) Kurumlarınca açılacak seçme veya yarışma sınavlarında başarı gösterenlere,
 - b) Dış burslara dayanılarak gönderilenlere,
- İki yıla kadar ayrılma müsaadesi verilebilir.
Gerekirse bu süre en çok bir kat uzatılabilir.

Bilgilerini artırmak için yabancı memleketlere gönderilenlerin hak ve yükümleri :

MADDE 79. — 78 ncü maddede yazılı olanlar kadrolarında bırakılırlar ve aylıklarını kendi kurumlarından alırlar. Bunların kademe ilerlemesi, emeklilik ve diğer bütün hakları ile yükümlülükleri devam eder. Müsaade sürelerinin bitiminde, yol süresi hariç 15 gün içinde görevlerine dönerler.

Sürelerinin bitiminde görevlerine başlamayanlar çekilmiş sayılırlar. Bu suretle çekilmiş sayılanlar aylık ve yol giderleri de dâhil olmak üzere kendilerine kurumlara yapılmış bulunan bütün masrafları iki kat olarak ödemeye mecburdurlar.

Görevlerine başlayıp da yükümlü buldukları mecburi hizmeti bitirmeden ayrılanlar veya bir ceza sebebi ile memurluktan çıkarılmış olanlar mecburi hizmetlerinin eksik kalan kısmı ile orantılı miktarı iki kat olarak ödemek zorundadırlar.

78 ve 79 ncu maddenin uygulanmasını düzenliyen tüzük :

MADDE 80. — 78 ve 79 ncu maddelerde yazılı olanların ayırma ve seçilme usul ve şartları, çalışmalarının nasıl izlenip denetleneceği, haklarındaki disiplin kovuşturmasının ne suretle yapılacağı ve geri çağırılmalarını gerektirecek haller bu kanunun 2 nci maddesi gereğince bir tüzükle düzenlenir.

Silâh altına alınma :

MADDE 81. — Hazarda ve seferde muvazzaflık hizmeti dışında silâh altına alınan Devlet memurları, silâh altında buldukları sürece izinli sayılırlar.

Terhis edilenlerin görevlerine dönmeleri :

MADDE 82. — Hazarda eğitim ve manevra maksadiyle veya seferde muvazzaflık hizmeti dışında silâh altına alınan Devlet memurlarının terhislerini mütaakıp bu kanunda yer değiştirme suretiyle atanan Devlet memurları hakkında konulmuş bulunan sürede görevlerine başlamamaları halinde 63 ncu maddeye göre görevlerine son verilir.

Muvazzaf askerliğe ayrılan memurların terhislerinde kademe ve derece intibakları :

MADDE 83. — Tüzüklerinde belirtilen belli sınıflarda çalışan Devlet memurlarının muvazzaf askerlikte geçen hizmet süreleri, terhislerinden sonra kurumlarına dönmelerinde derece ve kademelerine intibak işlemi yapılırken memurlukta geçen süreler gibi hesaplanır.

Derece yükseltilmesinde, açık kadro bulunması ve sınıfının tüzüğünde yarışma sınavı konulmuş olması halinde açılacak yarışma sınavında başarı gösterilmesi şarttır.

Ancak sınıf tüzüğünde bâzı derecelerde fiilen çalışılması şartının bulunduğu hallerde, askerlikte geçen sürelerin hesabı, fiilen çalışılması gereken sürenin bitiminden sonra hesab edilir.

Muvazzaf askerliğini yaptıktan sonra Devlet memurluğuna girenlerin kademe ve derece intibakları :

MADDE 84. — Askerlikte muvazzaf hizmetlerini yaparak Devlet memurluğunu görenlerin muvazzaf askerlik süreleri, kademe ilerlemesi ve derece yükseltilmesinde aşağıdaki şekilde hesab edilir.

A) Kademe ilerlemesinde, atama sırasında,

B) Derece yükselmelerinde üst derecede kadro açıldığında ve sınıflarının tüzüğünde yarışma sınavı konulmuş olması halinde açılacak yarışma sınavında başarı göstermeleri şartıyla yükseldikleri derecenin kademelerinde, hesab edilir.

Ancak sınıf tüzüğünde bâzı derecelerde fiilen çalışılması şartının bulunduğu hallerde, askerlikte geçen sürelerin hesabı, fiilen çalışılması gereken sürenin bitiminden sonra hesab edilir.

Seferde veya talim ve manevra için hazarda silâh altına alınanların askerlik sürelerinin kademe ve derece intibakları :

MADDE 85. — Devlet memurlarından muvazzaflık hizmeti dışında talim ve manevra maksadiyle veya seferde silâh altına alınanların kademe ilerlemeleri devam eder. Bu süre içinde derece yükselmesi gerektiğinde terhisinden sonra açık kadro bulunması ve sınıf tüzüğünde öngörülmüşse yarışma sınavı veya yeterlik seçmesinde başarı göstermeleri şartıyla silâh altında geçen süreleri yükseldikleri üst derecenin kademelerinde hesab edilir.

Bir göreve vekâlet şartları :

MADDE 86. — Bu kanuna tabi kurumlarda, vekâlet aylığı verilmek suretiyle :

A) Kurumu imzasıyla taahhüt altına sokan veya bir idari tasarrufun yetki ve sorumluluğunu taşıyan,

B) Mali, nakdi ve aynı sorumluluğu bulunan,

C) Fiilen veya şahsan yapılması gereken görevlere;

Aşağıda belirtilen hal ve şartlarda bir başka memur vekil olarak atanabilir :

1. Kadronun açık olması veya vekâlet edilecek kadrodaki memurun 45 günden fazla, çeşitli surette izinli veya geçici görevle ayrılmış veyahut görevden uzaklaştırılmış bulunması,

2. Vekâlet edecek memurun aynı sınıftan olması,

3. Vekâlet edecek memurun vekâlet edilecek kadrodaki memurdan üst derecede olmaması, hallerinde bir başka memur vekâleten atanabilir.

İkinci görev yasağı :

MADDE 87. — Devlet memurlarına ikinci görev verilmesi yasaktır.

Devlet memurlarına aşağıdaki kurumlarda her ne ad altında olursa olsun ikinci görev verilemez, bu kurumlardan her ne ad ile olursa olsun para ödenemez, hiçbir menfaat sağlanamaz.

a) Bu kanuna tabi daireler, il özel idareleri ve belediyeler, bunlara bağlı müesseseler,

b) Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi müesseselerle, sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bankalar,

c) Hususi kanunlarla veya hususi kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan banka ve teşekküller,

ç) Yukardaki bendlerde yazılı idare, teşekkül ve bankalar tarafından sermayelerinin yarısından fazlasına iştirak suretiyle kurulan teşekküllerle bunların aynı nisbette iştiraki ile vücut bulan müesseseler.

İkinci görev verilecek memurlar ve görevler :

MADDE 88. — Bu kanuna tâbi kurumlarda çalışan bir Devlet memuruna esas görevinin yanında meslekî bilgisi ile ilgili diğer bir görev, hizmet şartlarının uygunluğu ve atamaya yetkili âmirin muvafakatı ile serbest meslek icra edenlerden müracaat eden bulunmadığı sürece :

A) İl, ilçe veya bucaklarda bulunan belediyelerin tabiplikleri, kimyagerlikleri,

B) İl, ilçe veya bucak belediyelerinin veterinerlikleri,

C) Bu kanuna tâbi kurumlarda görevli yüksek mühendis ve mühendislerle, yüksek mimar ve mimarlara, buldukları yerlerde ilçe, bucak veya zaruret halinde illerde belediyelerin teknik hizmet kadrolarının yüksek mühendis veya mühendislikleri, yüksek mimar veya mimarlıkları,

D) İl, ilçe ve bucaklarda bulunan belediye avukatlıkları,

ikinci görev olarak verilebilir.

Ders görevi :

MADDE 89. — Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile okul, kurs veya benzeri kuruluşlarda hizmetin gerektirdiği kadrolara öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması gibi zaruretler halinde, öğretmenler veya öğretim üyeleri arasından veya kurumların görevlilerinden, sınıf tüzüklerinde yazılı şartları taşıyanlara ders görevi verilebilir.

Birleşmeyecek görevler :

MADDE 90. — Devlet memurlarına, vekâlet görevi, ikinci görev veya ders görevlerinden ancak birisi verilebilir.

(Devlet Memurları Kanunu)

Kadroları kaldırılan Devlet memurları :

MADDE 91. — Kadrosu kaldırılmış olanların memurlukla ilgileri, emeklilik ve bu kanunda yazılı aylık ve aile ödeneği hakları ile yükümlülükleri devam eder.

Kadrosu kaldırılmış olan memurların, kendi kurumlarında veya başka kurumlarda eski sınıflarındaki derecelerine eşit bir göreve atanmaları mecburidir; atandıkları göreve başlamayanlar memurluktan çekilmiş sayılırlar.

Kadro kaldırılması sebebiyle açıkta kalan memurlar varken, bunların sınıf ve derecelerinde boşalacak kadrolara başkaları atanamaz.

Devlet memurluğundan çekilenlerin yeniden atanmaları :

MADDE 92. — Devlet memurluğundan kendi isteği ile çekilmek suretiyle ayrılıp 160 numaralı Devlet Personel Dairesi Kurulması hakkındaki Kanunun 4 ncü maddesi kapsamı içinde bulunan kurumlarda çalışmamış olanlardan ve sınıf tüzüğünde yazılı nitelikleri taşıyanlardan, tekrar ayrıldığı sınıfın ayrıldığı derecesine dönmek isteyenler boş kadro bulunmak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin kademesine atanırlar ve o dereceye ait kademe aylığını alırlar.

Maaşlı, ücretli, yevmiyeli, sözleşmeli Devlet hizmetlerinde iken Cumhuriyet Senatosu üyeliği veya Milletvekilliğine seçilenlerden tekrar seçilemeyenler veya Seçim Kanunu icabı olarak istifa edip Cumhuriyet Senatosu üyeliği veya Milletvekilliğine seçilemeyenlerden veya yasama görevi sona erenlerden veya Cumhuriyet Senatosu üyelerinden veya Milletvekilliklerinden veya dışarıdan atanan Bakanlardan Devlet Memurluğuna dönmek isteyenler, iktisabettikleri memuriyet kadrolarındaki açıklara öncelikle atanırlar.

Yasama görevlerinde geçen süre, kademe ilerlemesinde ve derece yükselmelerinde, sınıf tüzükleri şartlarına uyularak sayılır.

Yasama görevi sona ermiş olanlar tekrar bir memurluk kadrosuna atanıncaya kadar iktisabettikleri memurluk kadrosunun aylığını ve özlük haklarını 91 nci madde hükmüne göre alırlar.

Emeklilerin yeniden hizmete alınması :

MADDE 93. — Bu kanuna tabi kurumlarla diğer kanunlara tabi kurumlardan kendi istekleri ile emekli olup sınıf tüzüğünde yazılı nitelikleri taşımakta bulunanlar, kanunun 92 nci maddesi hükümlerine göre, bu kurumlarda boş kadro bulunmak, seçme veya sınav şartlarına uyulmak suretiyle yeniden Devlet memurluğuna alınabilirler.

BÖLÜM : 4

Memurluğun sona ermesi

Çekilme :

MADDE 94. — Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir.

Çekilmek isteyen memur yerine atanan kimse'nin gelmesine veya çekilme isteğinin kabulüne kadar görevine devam eder. Yerine atanan kimse bir aya kadar gelmediği veya yerine bir vekil atanmadığı takdirde, üstüne haber vererek görevini bırakabilir.

Olağanüstü mâzeretle çekilenler, üstüne haber vermek şartıyla bir ay kaydına tabi değildirler.

Çekilmede devir ve teslim süresi :

MADDE 95. — Çekilen Devlet memurlarından devir ve teslim ile yükümlü olanlar, bu işlemlerin sonuna kadar görevlerini bırakamazlar. Hizmet icaplarına göre devir ve teslim işlemleri için gerekli süreler, yönetmelikte belirtilir.

Olağanüstü hallerde çekilmede usul :

MADDE 96. — Savaş halinde, olağanüstü hallerde, veya genel hayata müessir âfetlere uğriyan yerlerdeki Devlet memurları, yerine atanacaklar gelip işe başlamadıkça görevlerini bırakamazlar.

Sorumluluk :

MADDE 97. — 94, 95 ve 96 ncı maddelerde yazılı zorunluluklara uymıyanlar, malî ve cezai sorumlulukları saklı kalmak üzere bir daha Devlet memurluğuna alınmazlar.

Memurluğun sona ermesi :

MADDE 98. — Devlet memurlarının :

- a) Bu kanun hükümlerine göre memurluktan çıkarılması;
 - b) Memurluğa alınma şartlarından her hangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan her hangi birini kaybetmesi;
 - c) Memurluktan çekilmesi,
 - ç) İstek, yaş haddi, mâlûllük ve sicil sebeplerinden biri ile emekliye ayrılması;
 - d) Ölümü;
- hallerinde memurluğu sona erer.

BÖLÜM : 5

Çalışma saatleri, izinler

Çalışma saatleri :

MADDE 99. — Sınıf tüzüklerinde aksi belirtilmedikçe genel olarak Devlet memurlarının haftalık çalışma süresi 40 saattir.

Kurum âmirlerinin gerekli göreceği memurların, lüzumu halinde çalışma saatleri dışında da çalışmaları mecburidir. Bu takdirde fazla çalışma ücreti ile ilgili madde hükmü uygulanır.

Günlük çalışma saatlerinin tesbiti :

MADDE 100. — Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca, illerde valiler tarafından tesbit olunur.

Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışma saat ve usulünün tesbiti :

MADDE 101. — Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan Devlet memurlarının çalışma saat ve şekilleri, Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin muvafakati alındıktan sonra kurumlarınca düzenlenir.

Yıllık izin :

MADDE 102. — Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti bir yıldan beş yıla kadar (Beş yıl dâhil) olanlar için yirmi, beş yıldan on yıla kadar (on yıl dâhil) olanlar için otuz, daha fazla hizmeti olanlar için de kırk gündür; bu sürelere, gidiş ve dönüş süreleri dâhildir.

Yıllık izinlerin kullanılması :

MADDE 103. — Yıllık izinler, âmirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. Birbirini izliyen iki yılın izni bir arada verilebilir. Bu takdirde önceki yıllara ait kullanılmamış izin hakları düşer.

Öğretmenler yaz tatili ile dinlenme tatillerinde izinli sayılırlar. Bunlara, hastalık ve diğer mâzeret izinleri dışında, ayrıca yıllık izin verilmez.

Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilâveten bir aylık sağlık izni verilir.

Mazeret izni :

MADDE 104. — A) Kadın memura doğum yapmasından önce 3 hafta ve doğurduğu tarihten itibaren 6 hafta müddetle izin verilir.

B) Erkek memura, karısının doğum yapması sebebiyle isteği üzerine üç gün izin verilir.

C) Memura isteği üzerine :

1. Kendisinin evlenmesi halinde üç gün,

2. Çocuğunun evlenmesi halinde üç gün,

3. Anasının, babasının, eşinin, çocuğunun veya kardeşinin ölümü halinde 3 gün, izin verilir.

Ç) Yukarıda belirtilen hallerden başka, merkezlerde atamaya yetkili âmirler, illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar ve yurt dışında, diplomatik misyon sefleri tarafından dairesi âmirinin muvafakatiyle, bir yıl içinde toptan veya parça parça olarak, mâzeretleri sebebiyle memurlara 10 gün izin verilebilir.

Zaruret halinde on gün daha aynı usulle mazeret izni verilebilir. Bu takdirde ikinci defa aldığı bu izin yıllık izninden düşülür.

Bu fıkra hükmü öğretmenler için uygulanmaz.

Bu izinler sırasında özlük haklarına dokunulmaz.

Hastalık izni :

MADDE 105. — Devlet memurlarına hastalıkları halinde, verilecek raporlarda gösterilecek lüzum üzerine, aylık ve özlük haklarına dokunulmaksızın aşağıdaki esaslar dairesinde izin verilir :

A) Beş yıla kadar (beş yıl dâhil) hizmeti olanlara üç aya kadar,

B) Beş yıldan on yıla kadar (on yıl dâhil) hizmeti olanlara altı aya kadar,

C) On yıldan daha çok hizmeti olanlara oniki aya kadar,

Ç) Kansere, verem ve akıl hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananlara onsekiz aya kadar,

İzin süresinin sonunda hastalıklarının devam ettiği resmî sağlık kurullarının raporu ile tesbit edilenlerin izinleri, bir katına kadar daha uzatılır. Bu sürelerin de sonunda iyileşmeyen Devlet memurları hakkında emeklilik hükümleri uygulanır. Bunlardan bu kanunda ve sınıfının özel tüzüğünde gösterilen sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tesbit edilenlere, tekrar görev almak istedikleri takdirde, eski sınıf ve derecelerine öncelikle atanırlar.

Görevleri sırasında ve görevlerinden dolayı bir kazaya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan Devlet memurları, hizmet süreleri ne olursa olsun, iyileşinceye kadar izinli sayılırlar.

İyileşme halinde göreve dönüş :

MADDE 106. — 105 nci maddede yazılı en çok süreler kadar izin alanlar, izinlerinin sonunda işe başlayabilmek için, iyileştiklerine dair raporunu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usule göre verilecek raporu) getirmek zorundadırlar.

Raporları verecek hekim ve sağlık kurulları hakkında yönetmelik :

MADDE 107. — Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya resmî sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık ve Sosyal Yardım, Maliye ve Dışişleri bakanlıklarının mütalâaları alınarak Başbakanlık Devlet Personel Dairesince düzenlenecek bir yönetmelikle belirtilir.

Aylıksız izin :

MADDE 108. — Devlet memurunun bakmaya mecbur olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya önemli bir hastalığa tutulmuş olması hallerinde, bu hallerin raporla belgelendirilmesi şartıyla Devlet memurlarına, istekleri üzerine en çok üç aya kadar görevlerinden ayrılma müsaadesi verilebilir.

Bu müsaade süresince memurluk yükümlülükleri devam eder; aylık, ilerleme, yükselme ve diğer hakları işlemez.

Müsaade süresinin bitiminden önce mazeretini gerektiren sebebin kalkması halinde, memur derhal görevine dönmek zorundadır Mazeret sebebinin kalkması halinde veya müsaade süresinin bitiminde görevine dönmeyenlerin görevlerine son verilir.

BÖLÜM : 6

Siciller

Memur kütüğü, numarası, cüzdanı, özlük dosyası :

MADDE 109. — Devlet memurları kurumlarınca tutulacak memur kütüğüne kaydolunurlar. Her memura bir numara verilir. Her memur için bir memur cüzdanı düzenlenir ve bir özlük dosyası tutulur.

Sicil dosyası :

MADDE 110. — Her Devlet memurunun bir sicil dosyası bulunur. Sicil âmirleri tarafından düzenlenecek sicil raporları ile varsa müfettişler tarafından verilen denetleme raporları ve memurların mal beyannameleri sicil dosyalarına konulur.

Özlük ve sicil dosyasının önemi :

MADDE 111. — Devlet memurlarının ehliyetlerinin tesbitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye çıkarma veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde özlük ve sicil dosyaları başlıca dayanaktır.

Sicil raporu vermeye yetkili âmir :

MADDE 112. — Sicil raporu vermeye yetkili âmirler kurumlar tarafından düzenlenecek yönetmelikte belirtilir.

Sicil raporlarında belirtilecek hususlar :

MADDE 113. — Sicil âmirleri, belli zamanlarda düzenleyecekleri sicil raporlarında, memurların liyakat derecesini not esasına göre kıymetlendirerek tesbit ederler.

Sicil Not Defteri :

MADDE 114. — İlk sicil âmirleri, sicil raporu düzenleyecekleri Devlet memurları hakkında tarih sırası takibeden birer «Sicil Not Defteri» tutmakla ödevlidirler.

İlk sicil âmirleri, memurun hizmetteki başarı derecesini veya başarısızlığını yapacağı denetlemeler sonunda «Sicil Not Defterine» kaydeder. Sicil raporları doldurulurken bu kayıtlardan faydalanılır.

Sicil raporlarının doldurulması :

MADDE 115. — Sicil âmirleri maiyetlerindeki memurların sicil raporları ile birlikte, bunların genel durum ve davranışları bakımından da olumlu ve olumsuz nitelikleri, kusur ve eksiklikleri hakkında mütalâalarını bildirirler.

Değerlendirme kurulları :

MADDE 116. — Her kurumun merkez kuruluşunda ve iller kuruluşunda «Değerlendirme kurulları» bulunur.

Bu kurullar, sicil ve özlük dosyalarını incelemek suretiyle sicil raporlarında verilen notlarını da nazara alarak, ehliyetlerinin tesbitine esas olmak üzere memurları :

1. Çok iyi,
2. İyi,
3. Orta,
4. Yetersiz,

Olarak dört gruba ayırırlar.

Memurların uyarılmaları :

MADDE 117. — Devlet memurlarının yetersizlikleri halinde sicil raporlarında yazılı bulunan kusur ve eksiklikleri, uyarılmaları bakımından, gizli bir yazı ile atamaya yetkili sicil âmirleri tarafından kendilerine bildirilir.

İtiraz hakkı :

MADDE 118. — 117 nci maddeye göre kendisine tebligat yapılan Devlet memurları, buna karşı tebliğ tarihinden itibaren en çok bir ay içinde aynı âmirlere itiraz edebilirler.

Atamaya yetkili âmirler itirazı değerlendirme kuruluna göndererek yeniden incelenmesini ve karar verilmesini isterler. Bu suretle verilen karar da ilgiliye gizli yazı ile bildirilir.

Olumlu ve olumsuz sicil :

MADDE 119. — 116 nci maddeye göre sicil raporları çok iyi, iyi veya orta olarak değerlendirilmiş olan memurlar, genel davranışları bakımından da kusurları ve eksiklikleri yoksa olumlu sicil almış sayılırlar.

Sicil raporları yetersiz olarak değerlendirilmiş bulunanlarla genel davranışları bakımından kusur ve eksiklikleri sicil raporlarında belirtilmiş olanlar olumsuz sicil almış sayılırlar.

İki defa üst üste olumsuz sicil alma :

MADDE 120. — İki defa üst üste olumsuz sicil alan memurların durumları, görevlerine veya Devlet memurluğuna devam edip edemeyecekleri hakkında bir karar verilmek üzere merkez değerlendirme kuruluna intikal ettirilir.

Sicil tüzüğü :

MADDE 121. — Devlet memurunun sicil cüzdanında bulunacak bilgiler, sicil raporlarının taşıyacağı sorular, düzenleme zamanı, doldurulmuş şekli, uygulanacak not usulü, değerlendirme kurulunun kuruluşu ve çalışma usulleri, sicil not defterlerinin tutulması ve sicilleri saklamakla görevli makamlara ilişkin esaslar bir tüzükle belirtilir.

Takdirname :

MADDE 122. — Görevinde olağanüstü gayret ve çalışması ile başarı sağlayan memurlara merkezde atamaya yetkili âmirler, illerde valiler ve kaymakamlar tarafından takdirname verilebilir. Takdirname sicile geçer.

Ödül :

MADDE 123. — Olağanüstü gayret ve çalışmaları sonucunda bağlı buldukları kurumlarda, emsallerinden üstün iş yapan, üstün veya teknik bir bilgiye dayanan şahsi gayret ve teşebbüsleri sayesinde çalıştıkları kurumun giderlerinde önemli tasarruflar veya gelirlerinde önemli artış sağlayan, genel bir zararın, felâket ve tehlikenin önlenmesi veya genel bir faydanın sağlanması için hayatlarını tehlikeye koyarak çalışan Devlet memurlarına ödül verilebilir.

Hangi hallerde, kimlere ödül verilebileceği, ödülün miktar ve ödeme şartları Başbakanlık Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığınca birlikte hazırlanacak bir tüzükle tesbit olunur.

BÖLÜM : 7

Disiplin

Disiplin cezaları :

MADDE 124. — Kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunların, tüzüklerin ve yönetmeliklerin Devlet memuru olarak emrettiği ödevleri yurt içinde veya dışında yerine getirmiyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre aşağıdaki maddede sıralanan disiplin cezalarından birisi verilir.

Çeşitleri :

MADDE 125. — Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları şunlardır :

- A) Uyarma: Memura, görevinde daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.
- B) Kınama: Memura, görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.
- C) Kısa süreli durdurma: Memurun bulunduğu kademedeki ilerlemesinin altı ay için durdurulmasıdır.

Bu ceza, o süre içerisinde derece yükselmesi için yarışma sınav veya seçmelerine girebilmeyi de önler.

- C) Uzun süreli durdurma: Memurun bulunduğu kademedeki ilerlemesinin bir, birbuçuk veya iki yıl durdurulmasıdır.

(Devlet Memurları Kanunu)

Bu ceza o süre içerisinde derece yükselmeleri için yarışma sınav veya seçmelerine girebilmeyi de önler.

D) Geçici olarak görevden çıkarma: Memuru, kadrosu saklı kalmak suretiyle, bir aydan altı aya kadar aylıksız olarak geçici süre ile görevinden çıkarmaktır.

E) Devlet memurluğundan çıkarma : Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

Disiplin cezası vermeye yetkili âmir ve merciler:

MADDE 126. — 125 nci maddenin (A, B, C) bendlerinde yazılı disiplin cezaları, atamaya yetkili âmir tarafından verilir. A, B bendlerinde yazılı disiplin cezalarını, atamaya yetkili âmirden başka sicil âmirleri de doğrudan doğruya verebilirler.

125 nci maddenin (Ç) ve (D) bendlerinde yazılı disiplin cezaları, memurun bağlı olduğu kurumdaki yetkili disiplin kurulunun mütalâası alındıktan sonra, atamaya yetkili âmir tarafından verilir.

125 nci maddenin (E) bendinde yazılı memurluktan çıkarma cezası, atamaya yetkili âmirin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun Yüksek Disiplin Kurulu kararı ile verilir. Yüksek Disiplin Kurulunun bu halde ayrı bir ceza tâyinine yetkisi yoktur. Âmirin istediği cezaı kabul veya reddeder. Ret halinde âmir başka bir disiplin cezası vermekte serbestir.

Uyuşmazlık :

MADDE 127. — 125 nci maddenin (Ç) ve (D) bendlerinde yazılı disiplin cezalarını vermeye yetkili âmirin kararı ile disiplin kurulunun mütalâası arasında uyuşmazlık olduğu hallerde, karar merci Yüksek Disiplin Kuruludur.

Disiplin kurullarının karar süresi :

MADDE 128. — 125 nci maddenin (Ç) ve (D) bendlerine göre disiplin kovuşturmasını gerektiren hallerde yetkili âmir, yaptırdığı soruşturmanın dosyasını, mütalâasını bildirmek üzere yetkili disiplin kuruluna tevdi eder. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren 15 gün içinde soruşturma evrakına göre mütalâasını bildirir.

125 nci maddenin (E) bendinde yazılı memurluktan çıkarma cezası için, atamaya yetkili âmir tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosyanın, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren 15 gün içinde soruşturmanın genişletilmesine veya neticesine dair kararını verir. Kurulun, soruşturmanın genişletilmesine karar vermesi halinde, neticeye dair karar süresi bu tarihten itibaren iki ayı geçemez.

Yüksek disiplin kurulunun karar usulü, memurun hakkı :

MADDE 129. — Devlet memurluğundan çıkarma cezası vermeye yetkili, memurun bağlı bulunduğu yüksek disiplin kurulu, bu ceza hakkında bir karar vermek üzere, gerekli gördüğü takdirde, ilgilinin sicil dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

Hakkında memurluktan çıkarma cezası istenen memur, sicil dosyası hariç, soruşturma evrakını incelemeye, tanık dinletmeye, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma hakkına sahiptir.

Savunma hakkı :

MADDE 130. — Devlet memuru hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez.

Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun 7 günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yapmayan memur, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütülmesi :

MADDE 131. — Aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturmasını geciktiremez.

Memurun ceza kanununa göre mahkûm olması veya olmaması halleri, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamaz.

Uygulama :

MADDE 132. — Uyarma ve kınama cezaları, verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Disiplin cezalarının bir süre sonra sicilden silinmesi :

MADDE 133. — Disiplin cezaları memurun siciline işlenir. Devlet memurluğundan çıkarma cezasından başka bir disiplin cezasına çarptırılmış olan memur, uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından 3 sene, diğer cezaların uygulanmasından 5 sene sonra atamaya yetkili âmire başvurarak, verilmiş olan disiplin cezalarının sicil dosyasından silinmesini isteyebilir.

Memurun, yukarda yazılı süreler içerisindeki davranışları, bu isteğini haklı kılabilecek nitelikte görülürse, disiplin kurulunun mütalâası alındıktan sonra isteğinin yerine getirilmesine karar verilerek, sicil dosyasındaki disiplin bölümü yeniden düzenlenir.

Disiplin kurulları :

MADDE 134. — Disiplin ve soruşturma işlerinde kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere her ilde ve kurum merkezinde bir disiplin kurulu bulunur.

Bu kurulların kuruluş, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü tüzükle düzenlenir.

İtiraz :

MADDE 135. — 125 nci maddenin (A), (B), (C), (Ç), (D) bendlerinde yazılı, atamaya yetkili âmirlerden başka sicil âmirleri tarafından verilen disiplin cezalarına karşı itiraz, ilgili memurun varsa önce bir üst sicil âmirine, yoksa atamaya yetkili âmire yapılabilir.

Üst sicil âmirinin kararına karşı, atamaya yetkili âmire başvurulabilir.

Atamaya yetkili âmirin doğrudan doğruya veya onayı ile verilen disiplin cezalarına karşı Danıştaya itiraz olunabilir.

125 nci maddenin (E) bendinde yazılı Devlet memurluğundan çıkarma cezasına karşı Danıştaya başvurulabilir.

İtiraz süresi :

MADDE 136. — 125 nci maddenin (A), (B), (C), (Ç), (D) bendlerinde yazılı ve sicil âmirleri tarafından verilen disiplin cezalarına karşı yapılacak itirazların, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren 10 gün içinde yapılması lâzımdır.

Atamaya yetkili âmirin veya yüksek disiplin kurulunun verdiği cezalara karşı Danıştay'a kanunundaki süre içinde itiraz olunabilir.

Bu süreler içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşmiş olur.

(Devlet Memurları Kanunu)

BÖLÜM : 8

Görevden uzaklaştırma

Görevden uzaklaştırma :

MADDE 137. — Görevden uzaklaştırma, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri, soruşturmanın her hangi bir safhasında da alınabilir.

Yetkililer :

MADDE 138. — Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır :

- a) Atamaya yetkili âmirler;
- b) Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;
- c) İllerde valiler;
- ç) İlçelerde kaymakamlar (İlçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir.

Görevden uzaklaştıran âmirin sorumluluğu :

MADDE 139. — Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı takibeden 3 iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Memuru görevden uzaklaştırdıktan sonra memur hakkında derhal soruşturmaya başlamayan; keyfi olarak veya garaz veya kini dolayısıyla bu tasarrufu yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılın âmirler, hukukî, malî ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Ceza kovuşturması sırasında görevden uzaklaştırma :

MADDE 140. — Haklarında mahkemelerce cezai kovuşturma yapılan Devlet memurları da 138 nci maddedeki yetkililer tarafından görevden uzaklaştırılabilirler.

Görevden uzaklaştırılan memurun hak ve yükümlülüğü :

MADDE 141. — Görevden uzaklaştırılan Devlet memurlarının bu süre içinde her türlü hak ve yükümlülükleri devam eder.

Tedbirin kaldırılması :

MADDE 142. — Soruşturma sonunda disiplin yüzünden memurluktan çıkarma veya cezai bir işlem uygulanmasına lüzum kalmıyan Devlet memurları için alınmış olan görevden uzaklaştırma tedbiri, 138 nci maddedeki yetkililerce (müfettişler tarafından görevden uzaklaştırılanlar hakkında atamaya yetkili âmirlerce) derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbirini kaldırmıyan görevli hakkında 139 ncu madde hükmü uygulanır.

Memurun göreve tekrar başlatılması zorunlu olan haller :

MADDE 143. — Soruşturma veya yargılama sonunda yetkili mercilerce :

- a) Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler;
- b) Yargılamanın men'ine veya beraatına karar verilenler;
- c) Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar;

ç) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler;

Bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasında âmirin takdiri :

MADDE 144. — 140 ncı ve 142 ncı maddelerle 143 ncü maddenin a, b, c, fıkralarında yazılı olanlar hakkındaki görevden uzaklaştırma tedbiri, Devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiillerinin, hizmetlerini devama engel olmadığı hallerde her zaman kaldırılabilir.

Süre :

MADDE 145. — Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.

Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili âmir (müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili âmir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceleyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgilie de yazı ile tebliğ eder.

KISIM — V

Mali hükümler

Kapsam :

MADDE 146. — Aylıklar, ücretler, ödenekler, nizmetle ilgili her çeşit ödemeler ve bu ödemelerin şekil ve şartları bakımından bu kanunun birinci maddesinin birinci fıkrasında yazılı Devlet memurları, bu kanunda yazılı hükümlere; bu kanunun birinci maddesinin ikinci fıkrasına tabi memurlar özel kanuna veya sınıf tüzüğündeki hükümlere tabidirler.

10.2.1929 tarih ve 1389 sayılı Devlet dâvalarını intaceden avukat ve saireye verilecek ücreti ve kâlet hakkındaki Kanun hükümleri saklıdır.

Deyimler :

MADDE 147. — Bu kanunda geçen :

A) Aylık : Bu kanuna tabi kurumlarda görevlendirilen Devlet memurlarına, hizmetlerinin karşılığında, kadroya dayanılarak ay itibariyle ödenen parayı,

B) Sözleşmeli ücreti : Bu kanuna tabi kurumlarda, kanunların verdiği yetkiye dayanılarak, Devlet kamu hizmetlerinin özel ihtisas isteyen belirli görevlerinde kadroya dayanılarak çalıştırılan sözleşmeli personele sözleşme şartlarına göre ödenen parayı,

C) Gündelik : Bu kanuna tabi kurumlarda Devlet kamu hizmetlerinin asli nitelikte olmayan belirli ve geçici süreli görevlerinde bedenen çalıştırılanlara hizmet yönetmeliği hükümleri gereğince ödenen parayı,

Ç) Ödül : Kanunun 123 ncü maddesinde yazılı hallerde Devlet memurlarına ödenen parayı,

D) Temsil giderleri : Belirli yetki ve sorumluluk makamlarını işgal eden Devlet memurlarının temsili mahiyette ve görevleri icabı olarak yaptıkları gerçek giderleri karşılamak üzere ilgili kurumların bütçelerine bu maksat için konulan ödenekten özel yönetmeliği hükümleri gereğince ödenen parayı,

E) Ders saati ücreti : Bu kanuna tabi kurumların öğretim ve eğitim ile görevli müessese ve okullarında öğretmenlik veya öğretim üyeliği yapanlara belirli bir öğretmenlik kadrosuna ait aylıktan, ders saati itibariyle ödenen parayı,

(Devlet Memurları Kanunu)

F) Fazla çalışma ücreti : Kurumların, bu kanunun 178 nci maddesinde yazılı esaslar dairesinde ve yönetmeliğine uygun şekilde, normal çalışma saatleri dışında çalıştırdıkları memurlara, fazla çalışma saati itibariyle ödenen parayı, ifade eder.

Gösterge tabloları :

MADDE 148. — Her sınıf tüzüğünde sınıf içerisindeki derecelerin ve dereceler içerisindeki kademelerin aylık göstergelerini belirten bir tablo bulunur.

Kademe aylığı :

MADDE 149. — Kademe aylığı, her sınıfın tüzüğünde o sınıfa ait gösterge tablosundaki aylık derecelerden bu dereceye dâhil kademelerden her biri için tesbit edilen gösterge rakamına teka-bül eden aylıktır.

Derece aylığı :

MADDE 150. — Derece aylığı, her sınıfın tüzüğüne göre o sınıfa ait gösterge tablosundaki derecelerden her biri için tesbit edilen gösterge rakamına teka-bül eden aylıktır.

Bu aylık tutarı, derecelerden her birinde o derece için tesbit edilen sonuncu kademe aylığı göstergesine teka-bül eden aylığa kadar yükselir.

Derecelerin ilk ve en yüksek kademe aylıkları :

MADDE 151. — Her sınıfın tüzüğünde bulunan gösterge tablosunda yer alan derecelerden her birindeki birinci aylık göstergesine teka-bül eden miktar o derecenin ilk kademe aylığını; aynı derecenin son aylık göstergesine teka-bül eden miktar da o derecenin en yüksek kademe aylığını gösterir.

Her sınıfın başlangıç aylık derecesi ve en az aylık miktarı :

MADDE 152. — Gösterge tablosundaki derecelerden ilk derece o sınıfın başlangıç derecesini ve bu dereceye dâhil kademelerden birincisinin ilk kademe göstergesine teka-bül eden aylık tutarı da o sınıfın başlangıç aylığını gösterir.

Her sınıfın son aylık derecesi ve en çok aylık miktarı :

MADDE 153. — Gösterge tablosundaki derecelerden en üst derece o sınıfın en yüksek aylık derecesini ve bu dereceye dâhil kademelerden son kademe göstergesine teka-bül eden aylık tutarı da o sınıfın en yüksek aylığını gösterir.

Katsayı :

MADDE 154. — Genel bütçede, her yıl, bu kanuna tabi kurumların sınıf tüzüklerinde tesbit edilmiş gösterge rakamlarıyla belirtilen aylıkların eylemli ödeme rakamlarına çevrilmesi için bir tek katsayı uygulanır.

Bu katsayı memleketin ekonomik gelişmesi, genel geçim şartları ve Devletin malî imkânları göz önünde bulundurulmak suretiyle tesbit olunur.

Katsayı değişimi, aylıklarda artış veya eksiliş sayılmaz.

Memurlara ödenecek bürüt aylık tutarları :

MADDE 155. — Her sınıfın tüzüğünde yer alan gösterge tablolarındaki rakamların Genel Bütçe Kanunu ile o yıl için tesbit edilen katsayı ile çarpılmasından bulunacak miktar her bir sınıfın derece ve kademesindeki memura ödenecek bürüt aylık tutarını gösterir.

Yurt dışında aylıklar :

MADDE 156. — Kurumların yurt dışı kuruluşlarına dâhil kadrolarında görev alan Devlet memurlarının aylıkları, 155 nci maddeye göre tesbit edilen aylık tutarından, alınacak vergi ve kanunlar gereğince yapılacak bütün kesintiler indirildikten sonra kefalet sandığı kesintileri hariç kalan kısmın, Dışişleri ve Maliye bakanlıklarının birlikte teklifi ve Başbakanlık Devlet Personel Heyetinin istişari kararı üzerine, Bakanlar Kurulu tarafından tesbit edilecek katsayı ile çarpılmasından hâsıl olacak miktar üzerinden ödenir. Asıl aylığın ödeme miktarı ile katsayılı tutarı arasındaki fark, her türlü vergiden müstesnadır.

Dış memleketler aylık katsayısı :

MADDE 157. — 156 nci maddede yazılı katsayılar her yabancı memleketin ekonomik durumu, para ve geçim şartları göz önünde tutulmak suretiyle tesbit edilir ve tesbitindeki usul uyarınca değiştirilir.

Adayların aylıkları :

MADDE 158. — Her hangi bir sınıfta aday olarak göreve başhyanların girecekleri aylık derecesi ve alabilecekleri aylık miktarı, buldukları meslek sınıf tüzüklerine bağlı aylık gösterge tablolarıyla tesbit edilir.

Adaylar, atandıkları sınıf tüzüğüne bağlı gösterge tablolarındaki ilk derecenin birinci kademe aylığını alırlar.

Adaylık süresi sonunda asli memurların alacakları aylıklar :

MADDE 159. — Adaylık süresi sonunda bu kanun hükümleri dairesinde asli memur olarak atananlar sınıf tüzüğünde :

A) Adaylığın derece olarak tesbit edildiği hallerde üst derecenin ilk kademe göstergesine tekabül eden aylığını,

B) Adaylığın derece olarak tesbit edilmediği hallerde aynı derece içinde bir ileri kademe göstergesine tekabül eden aylığı alırlar.

Kademe ilerlemesinde verilecek aylık :

MADDE 160. — Kademe ilerlemesinde memur bir ileri kademeyle ait göstergeye tekabül eden aylığı alır.

Bir yıl içinde birden fazla kademe ilerlemesi olamaz.

Sınıflar içinde derece yükselmesinde verilecek aylık :

MADDE 161. — Bir sınıf içindeki muhtelif dereceler arasında bir dereceden bir yukarı dereceye yükselmeye hak kazanan Devlet memuru, yeni girdiği derecenin ilk kademe göstergesine tekabül eden aylığı alır.

Başka sınıfa geçen memurun alacağı aylık :

MADDE 162. — 71 nci maddeye göre başka bir sınıfa geçen Devlet memuru atandığı kadronun aylığını alır. Ayrıldığı sınıftaki kadrosundan aldığı aylık tutarının yeni kadrosunun aylık tutarından daha yüksek olması, her hangi bir hak talebi için geçerli değildir.

İstisnai memurluklardan ayrılanların durumu:

MADDE 163. — İstisnai memurluklara :

A) Kanunun 60 nci maddesi (A) bendinin 2 nci fıkrasına göre atananlar görevlerinden ayrıldıklarında bu göreve gelmezden evvel geldiği sınıfın bıraktığı derecesinin kademesine atanırlar.

B) Kanunun 60 nci maddesinin (A) bendinin 3 ncü fıkrası ve (B) bendi hükümlerine göre atananlar, bu görevlerinden ayrıldıklarında hiçbir hak talebinde bulunamazlar.

Aylığın ödeme zamanı :

MADDE 164. — Devlet memurlarına aylıkları her ayın başında peşin ödenir. Emekliye ayrılma ve ölüm hallerinde o aya ait peşin ödenen aylık, geri alınmaz.

Sözleşmeli personelin ücretleri sözleşme şartlarına göre; yevmiyeli personelin gündelikleri gün hesabıyla hafta veya ay sonlarında ödenir.

Atanmada aylığa hak kazanma :

MADDE 165. — Bir göreve aday veya asli memur olarak atananlar, göreve başladıkları günden itibaren aylığa hak kazanırlar.

Bu suretle göreve başlanmada ilk aylık, gün hesabıyla ay sonunda ödenir.

Kademe ilerlemesinde aylığa hak kazanma:

MADDE 166. — Kademe ilerlemesinde Devlet memuru, bu ilerlemeye ait onay tarihini takiben ay başından itibaren aynı derecenin bir ileri kademesine ait aylığa hak kazanır.

Derece yükselmesinde aylığa hak kazanma :

MADDE 167. — Derece yükselmesinde memur, yükseldiği derece görevine başladığı tarihi takibeden ay başından itibaren bir üst derecenin ilk kademe aylığına hak kazanır.

Başka bir sınıfa geçmede aylığa hak kazanma:

MADDE 168. — 71 nci ve 162 nci maddeler gereğince diğer bir sınıfa geçen memurlar hakkında da 165 nci madde uygulanır.

Başka kurumlara atanan memurların aylıkları:

MADDE 169. — Başka kurumlara atanan ve 62 nci maddede belirtilen süre içinde yeni görevlerine başlayan aday ve memurların aylıkları, görevlerine başladıkları tarihi kovalıyan aybaşından itibaren yeni kurumlarına ödenir.

Yer değiştirme suretiyle başka kurumlara atanan aday ve memurlara işe başladıkları tarihten ay sonuna kadar, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi dolayısıyla meydana gelen aylık farkı da yeni kurumlarına ödenir.

Yukarıdaki fıkralarda sözü geçenlerin bir ay içerisinde eski kurumlarından peşin olarak aldıkları aylıkları için kurumlar arası her hangi bir hesaplaşma işlemi yapılmaz ve memurdan geri alınmaz.

Görev yeri değiştirilen memurun izin veya geçici görevde bulunması :

MADDE 170. — Kanuni izinlerin kullanılması sırasında veya geçici bir görevde iken, asıl görev yeri değiştirilen memurlar için 62 nci maddedeki süre, izin veya geçici görevin sona ermesinden itibaren başlar. Bu durumdaki memurların eski aylıkları tam olarak ödenir.

Sayman ve mutemetlerin devir süresi :

MADDE 171. — Hesaplarını yerlerine gelenlere devir zorunda bulunan saymanlara, bir ay aşmamak üzere devir sonuna kadar aylıkları tam olarak ödenir. Bu halde 62 nci maddede yazılı süreler, devrin bitimi tarihinden başlar.

Sayman mutemetleri için devir süresi 15 gündür.

Görev yeri değiştirilenlerden eski görevlerine devamları tebliğ edilenler :

MADDE 172. — Görev yerleri değiştirilen memurlardan görevlerine devamları kurumlarınca yazılı olarak tebliğ edilenlere eski aylıkları tam olarak ödenir. Bu takdirde 62 nci maddedeki süre :

- A) Yerlerine atananların gelişi,
- B) Yeni görevlerine hareketlerinin kurumlarınca kendilerine tebliği, tarihinden başlar.

Vekâlet aylıklarına hak kazanma :

MADDE 173. — Vekâlet aylıklarına :

- A) Boş kadroya vekâlet edenler bu göreve başladıkları tarihten,
- B) Boş olmayan kadrolara vekâlet edenlerden aynı kurum içinden vekâlet ettirilenler 45 günden fazla devam eden süre için bu sürenin bitimini takibeden iş gününden, başka kurumlardan vekâlet ettirilenler işe başladıkları tarihten, itibaren hak kazanırlar.

Boş kadroya vekâlet edenlere üç aydan fazla vekâlet aylığı verilmez.

Vekâlet görevinin fiilen yapılması şartı :

MADDE 174. — Vekâlet aylıklarının ödenebilmesi için görevin fiilen yapılması şarttır.

Vekâlet aylığı miktarı :

MADDE 175. — Bir göreve vekâleten atananlara vekâlet edilen kadro aylığının üçte biri verilir.

Tertiplerinde karşılığı bulunmayan hallerde vekâlet aylıkları kadro tasarruflarından ödenir.

Ders saati ve konferans ücretlerinin hesaplanması:

MADDE 176. — 89 ncu madde gereğince kendilerine ders görevi verilenlere aşağıdaki usulle, kadrolarından, ders saati başına ücret ödenir :

- A) Ders ücreti toplamı, kadrosunun ilk kademe aylığının tutarını geçemez.
- B) Bir ders ücretinin tutarı, kadro ilk kademe aylığının, bir ay içinde kanunen okutulması zorunlu bulunan ders adedine bölünmesi sonucunda elde edilen miktardır.
- C) Bir kadro karşılığı olan ders saatleri zaruret halinde birden fazla kişilere verilebilir. Bu takdirde, her birine (B) bendi gereğince hesaplanan ders ücreti ödenir.

Ders saati ücretlerinin hesaplanması, ödeme şekilleri ve buna dair diğer hususlar Millî Eğitim ve Maliye Bakanlıklarıyla Başbakanlık Devlet Personel Dairesince hazırlanacak yönetmelikte gösterilen usullerle düzenlenir.

Yolluk giderleri ve gündelikleri :

MADDE 177. — Bu kanun hükümlerine tabi Devlet memurlarından bir görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yol giderleri ve gündelikleri, yolluklar hakkındaki özel kanun hükümlerine göre ödenir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılanların yol masrafları ile gündelikleri sözleşmelerindeki şartlara göre ödenir.

Fazla çalışma ücreti :

MADDE 178. — Günlük çalışma saatleri dışında vazife görmeyi gerektirecek bir hüviyet taşıyan hizmetlerde ve sınıf tüzüklerinde belirtilen hal ve şartlarda, bu kanuna tâbi kurumlarda çalışan Devlet memurlarına fazla çalışma ücreti verilir.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluşu içinde, kanunlarla belirli ve bizzat yapılması gerekli ierai yetkiler verilmiş bulunan memuriyet kadrolarının boş olması halinde bu görevlere vekil olarak atanan hekim ve tababet şubeleri mensuplarına, esas görevlerinin sınıf tüzüklerinde belirtilecek günlük çalışma saatleri dışında yapacakları görev için fazla çalışma ücreti verilebilir.

Hangi hallerde kimlere ve ne miktarda fazla çalışma ücreti verileceği ve buna dair hususlar ilgili Bakanlık ve kurumların, Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin hazırlayacakları yönetmelikle belirtilir.

Temsil giderleri ve yönetmeliği :

MADDE 179. — Hangi kurumlarda hangi sınıf ve kadrolardaki Devlet memurlarının görevler icabı temsili mahiyette masraf yapabilecekleri ve bu masrafların sarfı ile ilgili usul ve şartlar ve bunların sarf alanları ilgili kurumların görüşleri alınarak Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık Devlet Personel Dairesi ile birlikte hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Sürekli görevle yurt dışında bulunan memurların aylıkları :

MADDE 180. — Sürekli görevle yurt dışına gönderilen veya 156 nci maddeye göre aylık alabilecek Devlet memurlarından bu görevlerine başladıktan sonra yurt içinde bir göreve atanmalara atanma emrinin kendilerine tebliğ tarihine kadar olan aylıkları 156 nci maddeye göre ödenir. Ancak adı geçen memurlardan, yurt içinde bir göreve atanmalarında, yerine atanmaların gelişine kadar bekleme emri alanlara, kendilerinin atanma tarihinden itibaren en çok iki aylıkları 156 nci maddeye göre ödenebilir.

Yurt dışındaki memurlardan geçici görevle merkeze çağrılanların aylıkları :

MADDE 181. — Sürekli görevle yurt dışına gönderilen Devlet memurları, geçici görevle en çok bir ay süre ile merkeze çağrılabilir. Bu süre içinde aylığı katsayılı ödenir.

Yurt dışında görevli memurlardan farklı katsayılı memlekete atanmaların aylıkları :

MADDE 182. — Yukarıdaki maddelerde gösterilen memurların, aylıklarına uygulanmakta bulunan ödeme katsayılarından farklı ödeme katsayısı uygulanan bir başka memlekete naklen atanmalarında 180 nci madde hükmü uygulanır.

Hazarda eğitim ve manevra için silâh altına alınanların aylıklarının ödenmesi :

MADDE 183. — Hazarda muvazaflık hizmeti dışında eğitim ve manevra maksadiyle silâh altına alınan Devlet memurlarının aylıkları kendi kurumlarıncı tam olarak ödenir.

Devlet memurlarından rütbeli olanların rütbe aylığı tutarı, bağlı buldukları kurumdan aldıkları aylık tutarından fazla olanlara, aradaki fark askerî kurumlarına katılmaları veya yeni rütbeyi kazandıkları tarihten itibaren silâh altında buldukları sürece Millî Savunma Bakanlığı tarafından ödenir.

Seferde muvazzaflık hizmeti dışında silâh altına alınan memurların aylıklarının ödenmesi :

MADDE 184. — Seferde muvazzaflık hizmeti dışında, silâh altına alınan Devlet memurlarına rütbeli olsun, olmasın silâh altında buldukları sürece aylıkları aşağıdaki hükümlere göre ödenir.

A) Yedek subay, yedek askerî memur ve yedek astsubay olanların rütbelerine ait aylıkları Millî Savunma Bakanlığınca ödenir.

Bunların aylıkları bağlı buldukları kurumdan aldıkları aylık tutarından eksikse aradaki fark kurumlarınca ödenir.

B) (A) Bendi dışında kalan ve rütbesiz memurların aylıklarının tamamı kurumlarınca ödenir.

Sefer haline geçişte silâh altında bulunan memurların aylıkları :

MADDE 185. — Sefer haline geçiş sırasında 183 ncu maddeye göre silâh altında bulunan Devlet memurlarının aylıkları adı geçen maddeye; sefer haline geçişten sonraki aylıkları 184 ncu maddeye göre ödenir.

Silâh altına alınmazdan önce kadrolarından açıkta bulunanların aylıkları :

MADDE 186. — Hazarda eğitim ve manevra veya seferde muvazzaflık hizmeti dışında silâh altına alınan Devlet memurlarından, silâh altına alınmazdan önce kadroları kaldırılanlar, görevden uzaklaştırılanlar hakkında, silâh altında buldukları sürece aşağıdaki hükümler uygulanır :

A) Bunlardan yedek subay, yedek askerî memur veya yedek astsubay olanların rütbe aylıklarının açık aylıklarından fazla veya eksik olmasına göre haklarında 183 ve 184 ncu madde hükümleri uygulanır.

B) (A) bendi dışında kalan ve rütbesiz memurlara kanuni hakları olan açık aylığının verilmesine devam olunur.

KISIM — VI

Sosyal haklar ve yardımlar

Emeklilik hakları :

MADDE 187. — Devlet memurlarının emeklilik ve mâlûllük hallerinde kendilerinin, ölümleri halinde dul ve yetimlerinin sahip buldukları haklar emeklilik kanunlarıyla düzenlenir.

Hastalık ve Analık Sigortası :

MADDE 188. — A) Devlet memurlarının hastalık, analık ve görevden doğan kaza ile meslekî hastalık,

B) Devlet memurlarının eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve çocuklarının hastalık ve analık,

C) Bir kanuna dayanılarak emekli veya mâlûllük aylığı alanların (Sosyal Sigortalar Kurumunca uygulanan iş kazaları ile meslek hastalıkları, mâlûllük ve yaşlılık sigortalarından gelir veya aylık bağlananlar hariç) hastalık ve analık,

Ç) (C) bendinde belirtilen emekli veya mâlûllük aylığı alanların aile fertlerinin hastalık ve analık,

(Devlet Memurları Kanunu)

D) Bir kanuna dayanılarak dul veya yetim aylığı alanların (Sosyal Sigortalar Kurumundan gelir veya aylık alanlar hariç) hastalık ve anahk,

Hallerinde, gerekli sosyal sigorta yardımları sağlanır.

Bu sigorta yardımları özel kanunlarla düzenlenir.

Bu sigortalardan tanınan hak ve sağlanan yardımlar, genel sosyal sigorta rejimleri ile kabul edilen hak ve yardımlardan az olamaz.

Yeniden işe alıştırma :

MADDE 189. — Mâlûllük aylığı bağlanan Devlet memurlarından çalışma gücünün artırılabilceği umulanlar, eski sınıflarında veya yeni sınıf veyahut meslekte çalışabilmelerini sağlamak üzere işe alıştırılmaya tabi tutulabilirler.

İşe alıştırmanın ne suretle ve hangi esaslara göre yapılacağı özel kanununda gösterilir.

Ek sosyal sigorta ve yardımlaşma :

MADDE 190. — Özel kanunlarla Devlet memurlarının istekleriyle katılabilecekleri sosyal sigorta, dinlenme kampları ve yardımlaşma kurumları da kurulabilir.

Emeklilik ikramiyesi :

MADDE 191. — Emekli veya mâlûllük aylığı bağlanan Devlet memurlarından emekliliğe tabi eylemli hizmet süresi 30 yıl veya daha fazla olanlara, her eylemli hizmet yılı için, bağlamaya esas tutulan aylıklarının yarısı, bir defaya mahsus olmak üzere emekli ikramiyesi olarak verilir.

Şu kadar ki, verilecek ikramiyenin miktarı, bağlamaya esas tutulan aylığın 15 katını geçemez.

Eylemli hizmet süresi 25 yıl ile 30 yıl arasında olanlardan yaş haddi veya mâlûllük sebebiyle aylık bağlananlara da birinci fıkradaki esaslara göre ikramiye verilir.

İkramiyenin hesabında, 6 ay ve daha fazla yıl kesirleri tam yıl sayılır. 6 aydan az kesirler nazara alınmaz.

Eylemli hizmet süreleri 25 yıl veya daha fazla olanlardan emekli veya mâlûllük aylığı bağlanmadan ölenler için yukardaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa hak kazanan dul ve yetimlerine aylıkları ile orantılı olarak ödenir.

Hak kazandıkları ikramiyelerini almadan ölenlerin bu ikramiyeleri, dul ve yetimlerine verilir.

Emeklilik ikramiyelerinin ödenmesi :

MADDE 192. — Devlet memurlarının, emekli ikramiyeleri, emekli, mâlûllük, dul ve yetim aylıkları bağlanırken bu aylıkları ödemekle görevli kurum tarafından tahakkuk ettirilerek verilir ve yazı ile istenilmesi üzerine en çok iki ay içerisinde kurumlarınca, görevli kuruma ödenir.

Devlet memurları için konut :

MADDE 193. — Devlet memurlarının,

A) Lüzum ve zaruret görülen yerlerde kiralık konut ihtiyaçları, İmar ve İskân Bakanlığınca tesbit edilerek Bakanlar Kurulunca onanacak programlar gereğince, genel veya katma bütçelere her yıl konulacak ödeneklerle,

B) Mülk konutu ihtiyacı için sosyal ipotek kredisi, memurların da iştiraki suretiyle, emekli aylıklarını ödemekle görevli kurum tarafından tesis edilecek, fondan karşılanır.

Bu madde hükümleri özel kanunlarla düzenlenir.

Bâzi Devlet memurları için konut tahsisi :

MADDE 194. — Kurumlar, kuruluş ve görev kanunlarında belirtilen yerlerde ve görevlerde çalışacak personeli için kira karşılığı olmadan eşyalı ve eşyasız konut tahsis edebilirler. Bu konutların tahsis ve idare şekli Başbakanlık Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Mahrumiyet yeri ödeneği :

MADDE 195. — Memleketin tabii, ekonomik, sosyal, kültürel, sağlık ve ulaştırma şartları dolayısıyla Devlet memurlarının yaşama ve çalışmasında zorluk ve darlık gösteren yerlerine, sürekli görevle atananlara, o yerin mahrumiyet derecesine göre mahrumiyet yeri ödeneği verilir.

Ödeme usulü ve mahrumiyet yeri derecesi :

MADDE 196. — Mahrumiyet yerlerinde çalışanlara ne zaman ve hangi hallerde ödenek verileceği, ne zaman ve hangi şartlarda bu ödenek hakkının kaybolacağı hususları ile ödeme usulü şekli ve şartları Başbakanlık Devlet Personel Dairesi tarafından hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onanacak bir yönetmelikle tesbit olunur.

Mahrumiyet yerleri ve dereceleri 4 senede bir yeniden tesbit olunur.

Bu yerlere ve derecelere etki yapan olağanüstü hallerde bu süre beklenmez.

Miktarı :

MADDE 197. — Mahrumiyet yeri ödeneği 4 derece üzerinden ödenir. Birinci derece mahrumiyet yeri ödeneği her yıl bütçe kanunlarında belirtilir. Diğer mahrumiyet yerlerinin ödenekleri aşağıda gösterilen oranlara göre hesab olunur:

Mahrumiyet derecesi	Ödenek oranı
1	% 100
2	% 75
3	% 50
4	% 25

Mahrumiyet yeri ödeneğinin ödenme usulü :

MADDE 198. — Mahrumiyet yeri ödeneği bu yerlerde göreve başlandığı günü takibeden ay başından itibaren ve aylıklarla birlikte kesintisiz ödenir.

Başka yerlere atananlarla ölen veya emekliye ayrılanların aldıkları ödenek geri alınmaz.

Öğrenim bursları ve yurtları :

MADDE 199. — Mahrumiyet yerlerinde çalışan Devlet memurları görev yerlerinde çocuğunun girmesi gereken orta dereceli okul bulunmadığı takdirde, bu dereceli okullarda okumak için kazanmış bulunan çocuklarını yatılı okullarda okutmak isterlerse, pansiyon ücret indiriminden faydalanırlar.

Bu indirim her yıl bütçe kanunu ile tesbit olunan pansiyon ücretlerinden en azının çocukların her biri için % 50 si oranındadır. İndirim sonucunda meydana çıkan fark Devlet bütçesinden ödenir.

Ancak, memurlar çocuklarını daha yüksek ücretli okul pansiyonlarından veya Millî Eğitim Bakanlığının denetimi altında faaliyette bulunan özel pansiyonlardan faydalandırmak isterlerse aradaki ücret farkı kendileri tarafından ödenir.

Sınıfta kalan çocuklar için burs verilemeyeceği:

MADDE 200. — Pansiyonlarda ücret indiriminden faydalanan memurların çocukları sınıfta kahlırlarsa aynı sınıf için ikinci sene bu haktan faydalanamazlar.

Mahrumiyet yerinden başka yere atanan, ölen, emekliye ayrılanların burs haklarına devamı :

MADDE 201. — Öğrenim yılı içinde mahrumiyet yeri ödeneğine tâbi olmayan yerlerdeki bir göreve atanan veya ölen veyahut emekliye ayrılan memurların çocukları için yapılan indirim, buldukları ders yılı sonuna kadar; kendi isteğiyle atananlar için de, atandıkları tarihteki taksit dönemi sonuna kadar devam eder.

Aile yardımı ödeneği :

MADDE 202. — Evli bulunan Devlet memurlarına aile yardımı ödeneği verilir.

Bu yardım, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan eşi ve çocukları için her yıl Bütçe Kanunlarında tesbit edilecek miktar üzerinden ödenir.

Dul memurların çocukları için yukarıki fıkralar hükümü uygulanır.

Boşanma veya ayrılık vukuunda mahkeme bu yardımın hangi tarafa ve ne oranda verileceğini de kararında belirtir.

Devlet memurunun, geçimini sağladığı üvey çocukları için de bu ödenek verilir.

Aile yardımı ödeneğinin ödeme usulü :

MADDE 203. — Aile yardımı ödeneği Devlet memurlarına her ay aylıklarıyla birlikte ödenir.

Karı ve kocanın her ikisi de memur iseler bu ödenek yalnız kocaya verilir.

Aile yardımı ödenekleri hiç bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödenir ve borç için hacz edilemez.

Aile yardımı ödeneğine hak kazanma :

MADDE 204. — Memur, eş için ödenen aile yardımı ödeneğine evlendiği; çocuk için ödenen yardıma da çocuğunun doğduğu tarihi takip eden ay başından itibaren hakkazanır.

Aile yardımı ödeneği hakkını kaybetme :

MADDE 205. — Memur, eş için ödenen aile yardımı ödeneği hakkını eşinden boşanma veya eşinin ölümü, çocuk için ödenen yardım ödeneği hakkını da çocuğun ölümü veya 206 ncı maddede hallerin vukuunu takibeden ay başından itibaren kaybeder.

Çocuk için aile yardımı ödeneği verilmeyecek haller :

MADDE 206. — Aşağıdaki hallerde çocuklar için aile yardımı ödeneği verilmez:

1. Evlenen çocuklar,

2. 19 yaşını dolduran çocuklar,

(19 yaşını bitirdiği halde evlenmemiş kız çocuklarına 25 yaşını dolduruncaya ve yüksek öğrenim yapmakta bulunan erkek çocuklar için 25 yaşını geçmemek üzere öğrenimlerini bitirinceye kadar ve çalışmayacak derecede mâlûllükleri resmî sağlık kurulu raporu ile tesbit edilenler için süresiz olarak ödeneğin verilmesine devam olunur.)

3. Kendileri hesabına ticaret yapan veya gerçek veya tüzel kişiler yanında her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklar (Öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışanlar hariç),
4. Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklar.

Doğum yardımı ödeneği :

MADDE 207. — Devlet memurlarından çocuğu dünyaya gelenlere her yıl Bütçe Kanunu ile tesbit edilecek miktarda doğum yardımı ödeneği verilir.

Ana ve babanın her ikisi de Devlet memuru iseler ödenek yalnız babaya verilir.

Mahkemelerce verilen ayrılık süresi içinde doğan çocuklar için bu yardım anaya verilir.

Doğum yardımı ödeneği hiç bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ve ödeme emri aranmaksızın saymanlarca derhal ödenir. Bu yardım borç için haczedilmez.

Ölüm yardımı ödeneği :

MADDE 208. — Devlet memurlarından,

A) Memur olmıyan eşi ile aile yardımı ödeneğine müstehak çocuğu ölenlere memurun almakta bulunduğu aylığın bir aylığı tutarında,

B) Memurun ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa ana ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine son aylığının iki aylığı tutarında, ölüm yardımı ödeneği verilir.

Ölüm yardımı ödeneği, hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ve ödeme emri aranmaksızın saymanlarca derhal ödenir. Bu yardım borç için haciz edilemez.

Yurt dışında sürekli görevle bulunan memurlara verilecek ölüm yardımı ödeneğinde 156 ncı maddede yazılı katsayı uygulanmaz.

Tedavi yardımı :

MADDE 209. — Devlet memurları ile eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve çocuklarının yurt içinde veya yurt dışında hastalanmaları halinde evlerinde veya resmî veya özel sağlık kurumlarında ayakta veya yatarak tedavilerine, buldukları yerdeki resmî tabip raporu (Yurt dışında mahallî usulê göre) lüzum gösterilenlerin tedavi ve yol giderleri ödenir.

Devlet memurlarının yurt içinde tedavileri mümkün olmadığı; Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının lüzum gördüğü ve yetkili kıldığı tam teşekküllü Devlet hastaneleri sağlık kurumlarının raporu ile tesbit ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tasdik edilmiş olması halinde; tedavileri için yurt dışına gönderilir. Bu memurların yol ve tedavi giderleri kurumlarınca ödenir.

Cenaze masrafları :

MADDE 210. — Devlet memurlarının ölümleri halinde cenaze giderleri kurumlarınca ödenir. Yurt dışında sürekli veya geçici görevle bulunan Devlet memurlarından ölenlerle sürekli görevlerde bulunanların eş ve bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve çocuklarından ölenlerin cenazelerinin yurda getirilmesi için zaruri giderler kurumlarınca ödenir.

Yukardaki ve bu madde hükümleri Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının mütâlaaları alınmak suretiyle Başbakanlık Devlet Personel Dairesince hazırlanacak yönetmeliğe göre uygulanır.

Giyecek yardımı :

MADDE 211. — Devlet memurlarından hangilerinin ne şekilde giyecek yardımından faydalanacakları Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur.

(Devlet Memurları Kanunu)

Yiyecek yardımı :

MADDE 212. — Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur.

Yakacak yardımı :

MADDE 213. — Devlet memurlarının hangi hallerde ve hangi yerlerde ve ne miktarda ve ne şekilde yakacak yardımı ödeneğinden faydalanacakları ve bu yardımın uygulanmasıyla ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin birlikte hazırlayacakları bir yönetmelikle tesbit olunur.

KISIM — VII

Devlet memurlarının yetiştirilmesi

Kurumların memurlarını hizmet içinde yetiştirme yükümlülüğü :

MADDE 214. — Kurumlar memurlarını, hizmete yatkınlıklarını sağlamak, verimliliklerini arttırmak ve daha ileriki kadrolara hazırlamak amacıyla, sınıflarının «Eğitim yönetmelikler» inde belirtilen usul ve esaslara göre yetiştirmekle yükümlüdürler.

Eğitime tabi tutulması gereken kurumlar arası ve kurumsal sınıfların eğitim yönetmelikleri Başbakanlık Devlet Personel Dairesi tarafından ilgili kurumlarla birlikte hazırlanır.

Eğitim birimleri :

MADDE 215. — Her kurumda, yetiştirme faaliyetlerini düzenlemek, yürütmek ve değerlendirmekle görevli bir «Eğitim birimi» kurulur. Birden çok birim kurulan kurumlarda bunlardan biri «Merkez Eğitim Birimi» adını alır.

Eğitim merkezleri :

MADDE 216. — Kurumlar kendi eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim merkezleri açabilirler. Kurumlararası eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere, Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin teklifi ve Bakanlar Kurulu kararnamesiyle, kurumlararası eğitim merkezleri de açılabilir.

Eğitim birim ve merkezlerinin kuruluş ve işleyişleri Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin görüşü alınmak suretiyle kurumlarınca hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Devlet memurları eğitimi Genel plâni :

MADDE 217. — Devlet memurları eğitimi genel plâni, Maliye ve Millî Eğitim bakanlıklarıyla Türkiye ve Orta - Doğu Âmme İdaresi Enstitüsü, Devlet Plânlama Teşkilâtı ve ilgili kurumların görüşleri alındıktan sonra Başbakanlık Devlet Personel Dairesi tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararnamesiyle yürürlüğe konulur.

Yurt dışında yetiştirme :

MADDE 218. — Devlet memurları, yabancı memleketlerin hizmetle ilgili kurumlarında veya yetiştirme - eğitim merkezlerinde de yetiştirilebilirler.

Bunlardan sınıflarının kapsadığı hizmetlerin niteliği bakımından, aynı zamanda belirli bir dalda öğrenim ve ihtisas yapması gerektiği kurumları ve Başbakanlık Devlet Personel Dairesince kararlaştırılmış olanlara öğrenim veya ihtisas yapma müsaadesi verilebilir.

Bu maddede söz konusu olan Devlet memurları hakkında 79 ncu madde hükümleri uygulanır.

Rapor verme :

MADDE 219. — Kurumlar yıllık eğitim programlarına göre yapmakta oldukları eğitim çalışmalarının sonuçlarını her altı aylık dönemin bitiminden en geç bir ay sonra Başbakanlık Devlet Personel Dairesine bir raporla bildirmek zorundadırlar.

Koordinasyon ve denetleme :

MADDE 220. — Başbakanlık Devlet Personel Dairesi kurumları yurt içi ve yurt dışı eğitim programlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında yol göstermek, yetiştirme faaliyetlerini koordine etmek ve denetlemekle görevlidir.

Devlet memurluğuna eleman yetiştirilmesi :

MADDE 221. — Kurumlar belirli sınıflardaki memurluklara eleman yetiştirmek amacıyla:

- A) Kendi bünyeleri içerisinde meslekî öğretim ve eğitim yapabilirler.
- B) Yurt içindeki öğrenim kurumlarında öğrenci okutabilir ve ihtisas yaptırabilirler.
- C) Dış memleketlerde öğrenci okutabilir ve ihtisas yaptırabilirler.

Seçme usulü :

MADDE 222. — Kurumlarca yurt içinde veya yurt dışında okutulacak öğrenciler yarışma sınavı ile seçilirler.

Öğrenci okutma şartlarını düzenliyen yönetmelikler :

MADDE 223. — Hangi kurumların ve sınıfların eleman ihtiyaçlarını karşılamak üzere okul ve kurslar açılabileceği, yurt içinde veya dışında hangi öğrenim dallarında öğrenci okutabileceği, okutulacak öğrencilerin ayrılma ve seçilme usulleri, çalışmalarının izlenip denetlenmesi, çıkarılma veya geri çağırılma usulleri, ilgili kurumların ve Devlet Plânlama Teşkilâtının görüşleri alınmak suretiyle, Millî Eğitim ve Maliye Bakanlıklarıyla Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin birlikte hazırlıyacakları yönetmeliklerde belirtilir.

Öğrenimi sırasında Devlet hesabına okuma hakkını kaybeden veya öğrenim kurumunu terk edenler için kurumlarınca yapılmış masraflar kendilerinden faizi ile birlikte tahsil olunur. Özel kanun ve yüklenme senedi hükümleri saklıdır.

Mecburi hizmet :

MADDE 224. — Devlet tarafından okutulanlardan;

Yurt içinde Devlet hesabına okutulan öğrenciler öğrenim süreleri kadar (Tatiller dâhil),

Yurt dışındaki öğretim kurumlarında Devlet hesabına öğrenimlerini bitiren öğrenciler öğrenim sürelerinin iki katı kadar (Tatiller dâhil),

Yetiştirilmek, eğitilmek ve bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere dış memleketlere gönderilen Devlet memurları yurt dışında kaldıkları sürenin iki katı kadar, mecburi hizmetle yükümlüdürler.

Mecburi hizmetle yükümlü bulunanlar kurumlarınca yarışma sınavına tabi tutulmaksızın atanırlar.

Mecburi hizmetlilerin kurumlarına başvurmaları :

MADDE 225. — Mecburi hizmetle yükümlü bulunanlar, yetiştirme, eğitim veya staj sürelerinin bitiminden itibaren en çok bir ay içinde kurumlarına başvurmak zorundadırlar.

Bunlardan :

A) Başvuranların, başvurma tarihinden itibaren en geç üç ay içinde bir göreve atanmıyanların mecburi hizmet yükümlülükleri kalkar. Bu durumun ihdasına sebebiyet veren memurlar bundan doğan zararı tazminle yükümlüdürler.

B) Başvurmıyanlar veya atanma için gerekli belgelerini tamamlamıyanlar yol giderleri de dâhil olmak üzere kendilerine kurumlarınca yapılmış bulunan bütün masrafları iki kat olarak ödemeye mecburdurlar.

C) Atanıp da yükümlü buldukları mecburi hizmeti bitmeden ayrılmış veya bir ceza sebebi ile memurluktan çıkarılmış olanlar mecburi hizmetlerinin eksik kalan kısmı ile orantılı miktarı iki kat olarak ödemek zorundadırlar.

Askerlikte geçen süre mecburi hizmetten sayılmaz.

KISIM — VIII

Çeşitli hükümler

Görüşme ve Danışma kurulları :

MADDE 226. — Bu kanunun uygulanması dolayısıyla ortaya çıkabilecek meselelerde ve genel olarak kamu personelinin ödevleri, hakları, çalışma şartları, yükümleri ve kamu hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili konularda mütalâa vermek üzere :

- A) Genel nitelikteki konular bakımından merkezi,
 - B) Bir kurumla ilgili konular bakımından o kurum personeli için,
 - C) Kurumlar arası sınıfla ilgili konular bakımından o sınıf personeli için,
 - D) Kurumsal sınıflarla ilgili konular bakımından o kurulun personeli için,
- Görüşme ve danışma kurulları kurulur.

(A) bendindeki görüşme ve danışma kurulları Devlet Personel Heyeti Başkanının başkanlığında toplanır.

(B), (C) ve (D) bendlerindeki Görüşme ve Danışma Kurullarının başkanlıkları 231 nci maddede yazılı tüzükte gösterilir.

(A) bendindeki kurullar istişari kararlarını doğrudan doğruya Bakanlar Kuruluna,

(B) bendindeki kurullar istişari kararlarını ilgili kurumun en yüksek karar organına,

(C) bendindeki kurullar istişari kararlarını Devlet Personel Heyetine,

(D) bendindeki kurullar istişari kararlarını ilgili kurumların en yüksek karar organlarına sunarlar. Bu istişari kararlar, varsa, muhalefet serhleri ile birlikte Resmî Gazetede yayınlanır.

Görüşme ve Danışma Kurulları, Devlet Personeli sendikalarınca, veya meslek birliklerince, federasyonlarınca veya konfederasyonlarınca kendi üyeleri arasından seçilecek personel temsilcileriyle yetkili organlara yine personel arasından atanacak idare temsilcilerinden meydana gelir.

Personel temsilcileri ile idare temsilcilerinin sayıca eşitliği şarttır.

İdare, personelle ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve kararname tasarılarının hazırlanmasında ve personelin ödevlerini, haklarını, çalışma şartlarını ve yükümlerini düzenleyici nitelikteki genel kararların alınmasında ilgili görüşme ve danışma kurullarının görüşünü istemekle yükümlüdür.

Bir kurumun genel bütünlüğüne veya bir kısmına veya bir meslek veya uzmanlık koluna aidolmak üzere kurulan bir personel sendikası veya meslek birliği, federasyonu veya konfederasyonu, üye sayısı, o kısım ve kurum veya kurumlar veya uzmanlık kolu veya kolları kadrolarının % 10 unu aşmadıkça görüşme ve danışma kurullarına temsilci gönderemez ve müracaatta bulunamaz.

Kamu personeli yüksek kurulu :

MADDE 227. — Genel nitelikteki konular bakımından bütün kamu personeli için kurulacak olan merkezî görüşme ve danışma organı «Kamu personeli yüksek kurulu» adını alır. Kamu personeli yüksek kurulu şu üyelerden kurulur :

A) İdare temsilcileri :

1. Devlet Personel Heyeti Başkanı, üyeleri ve Devlet Personel Dairesi Genel Sekreteri;
2. Bakanlar Kurulunca seçilecek 5 Bakanlık müsteşarı;
3. Kamu İktisadi Teşebbüsleri Genel müdürleri arasından Bakanlar Kurulunca üç yıl süreyle görevlendirilecek bir genel müdür;
4. Belediye başkanları arasından İçişleri Bakanlığınca bir belediye seçimleri dönemi boyunca görevlendirilecek bir belediye başkanı.

B) Kamu personeli temsilcileri :

İlgili personel sendikalarının ve meslek birliklerinin en yüksek yetkili organları tarafından kendi tüzükleri gereğince üç yıl süreyle seçilmek üzere;

1. Devlet memurlarını temsil edecek sekiz üye;
2. Kamu İktisadi Teşebbüsleri memurlarını temsil edecek üç üye;
3. Belediyeler memurlarını temsil edecek iki üye;
4. Özel idareler memurlarını temsil edecek bir üye.

Kamu Personeli Yüksek Kurulu karar verme usulü:

MADDE 228. — Kamu Personeli Yüksek Kurulu, kamu personeliyle ilgili bütün meselelerde personel temsilcileriyle idare temsilcilerini bir araya getiren en yüksek görüşme ve danışma organı olarak çalışır; ancak, Devlet, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, belediyeler ve özel idareler personeli için ayrı ayrı kurulmuş olan görüşme ve danışma kurulları ile kurumlar ve sınıflar için kurulmuş olan görüşme ve danışma kurullarının görüşünü almadan kendileriyle ilgili istişari karar vermez.

Devlet Memurları Yüksek Kurulu :

MADDE 229. — Bütün Devlet memurları için kurulacak olan merkezî görüşme ve danışma organı «Devlet Memurları Yüksek Kurulu» adını alır. Devlet Memurları Yüksek Kurulu şu üyelerden kurulur :

A) İdare temsilcileri :

1. Devlet Personel Heyeti Başkanı, üyeleri ve Devlet Personel Dairesi Genel Sekreteri,
2. Bakanlar Kurulunca seçilecek 5 bakanlık müsteşarı.

B) Devlet memurları temsilcileri :

Devlet memurları sendikalarının veya meslek birliklerinin, veya Devlet personeli teşekküllerinin en yüksek yetkili organlarınınca, kendi tüzüklerine göre, Devlet Memurları Kanununa tabi kendi üyeleri arasından ve çeşitli sınıfların hakkaniyetle temsili esasına uyarak üç yıl süreyle seçilecek oniki üye.

Diğer personel için kurulacak kurullar :

MADDE 230. — Kamu İktisadi Teşekkülleri, belediyeler ve özel idareler personeli için kurulacak görüşme ve danışma kurullarının adları ve üyelikleri bu personel için çıkarılacak kanunlarda gösterilir.

Görüşme ve danışma kurulları ile ilgili tüzük ve yönetmelikler :

MADDE 231. — Görüşme ve danışma kurullarının çalışma tarzları, toplantı esasları, zaruri giderlerinin nasıl karşılanacağı, kurumlararası sınıf kurullarının adları, üye sayıları, bunlardaki idare temsilcilerinin atanma usulleri ve başka hususlar Başbakanlık Devlet Personel Heyetinece düzenlenecek bir tüzükle gösterilir. Bir kurum çerçevesindeki görüşme ve danışma kurullarıyla ilgili hususlar, o kurumca hazırlanıp Başbakanlık Devlet Personel Heyetinin incelemesinden geçirilerek bu kanun hükümlerine göre yayınlanacak olan yönetmeliklerle düzenlenir.

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde çalışan memurlara uygulanmayacak maddeler :

MADDE 232. — Türk Silâhlı Kuvvetlerinde çalışan sivil memurlar ile sözleşmeli ve yevmiyeli personel hakkında Türk Silâhlı Kuvvetleri İçişleri Kanunu ve Yönetmeliğinin, Askerî Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanununun ve bunlar hakkında halen yürürlükte bulunan diğer mevzuatın uygulanmasını sağlama bakımından bu kanunda açıklanan,

Kadroların tesbiti hakkındaki 33 nci madde,

Kadroların hazırlanması hakkındaki 34 nci madde,

Genel kadro tasarısının hazırlanması hakkında 35 nci madde,

Yer değiştirme suretiyle atamaya dair 72 nci madde,

Çalışma saatleri hakkındaki 99 nci madde,

Günlük çalışma saatlerinin tesbiti hakkındaki 100 nci madde,

Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmette çalışma saat ve usulünün tesbiti hakkındaki 101 nci madde,

Görevden uzaklaştırmaya yetkilileri sayan 138 nci madde, hükümleri uygulanmaz.

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde çalışan memurlara uygulanmaya devam olunacak hükümler:

MADDE 233. — Bu kanun 7 nci bölümünde yer alan «disiplin» e ait 124 - 136 nci maddelerindeki hükümlerin Türk Silâhlı Kuvvetlerinde çalışan sivil memurlar ile sözleşmeli ve yevmiyeli personel hakkında uygulanmasından, Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliği, Askerî Mahkemeler Kuruluş ve yargılama usulü Kanunu ve konu ile ilgili diğer hükümleri saklıdır.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri öğrenim üyeleri ve yardımcılara uygulanmayacak maddeler :

MADDE 234. — Bu kanunun 15 nci maddesi İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin öğretim üyeleri ve yardımcıları hakkında uygulanmaz.

Dışişleri Bakanlığınca derhal gerekli görülecek kadrolar :

MADDE 235. — Genel Kadro Kanununda yer almayan devletler veya milletlerarası kuruluşlar nezdinde, siyasi, ekonomik, sosyal sebeplerle derhal diplomatik veya konsüler misyonlarla delegasyonların açılması Dışişleri Bakanlığınca zaruri görüldüğü takdirde bunlara gereken tâyinler, Hükümetin bu konuda alacağı prensip kararına uyularak, Dışişleri Bakanlığınca derhal yapılır ve tâyin tarihinden itibaren en geç onbeş gün zarfında bu kadroların Genel Kadro Kanununda yer almasına mâtuf tasarı, 34 nci madde hükmüne uygun olarak hazırlanıp Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Genel Kadro Kanununda yer alan diplomatik, konsüler misyon veya delegasyonların kadrolarında aynı sebeple yapılması gerekli görülen değişiklikler de aynı usulle yürütülür.

Diğer taraftan diplomatik veya konsüler misyonlarla delegasyonlara geçici görevle gönderilmelerine veya aynı şekilde merkeze alınmalarına Dışişleri Bakanlığınca lüzum görülecek memurların mahallinde devamlı olarak kalmaları gerektiği ve mevcut kadrolar buna müsaidolmadığı takdirde, kadro muameleleri bilâhara aynı şekilde tekemmül ettirilir.

22 Ocak 1962 tarihli ve 1 sayılı Kanunun değiştirilmesi :

MADDE 236 — 22 Ocak 1962 tarihli ve 1 sayılı Kanunun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 1 — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödeneklerinin aylık tutarı, Devlet Memurları Kanunu ile tesbit olunan en yüksek göstergenin tutarıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin yolluklarının aylık tutarı, yukardaki fıkraya göre tesbit edilen ödeneklerinin aylık tutarının yarısına eşittir. Bu yolluklar hiçbir surette haczolunamaz.

Yukardaki fıkralarda yazılı ödenek ve yollukların tediye esas olan tutarları, her bütçe yılı, Devlet Memurları Kanununun 154 nci maddesinde yazılı katsayının uygulanması suretiyle hesab olunur.

KISIM — IX

Geçici hükümler

Sınıflar hakkındaki tekliflerin iki ay zarfında bildirilmesi :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanuna tabi kurumlarda çalıştırılacak Devlet memurları için, birleşik yetiştirme ve meslek niteliklerine göre, tesisini öngördükleri sınıflar hakkındaki tekliflerini, hizmetlerin kurum içinde birbirleriyle olan değer oranlarını matematik formüllerle belirterek, bu kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde Başbakanlık Devlet Personel Dairesine bildirirler.

Bu kanuna tabi kurumlar sınıflandırma konusu ile ilgili olarak Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin isteyeceği her türlü bilgiyi verirler.

Düzenlenecek kadroların Başbakanlık Devlet Personel Dairesine ve Maliye Bakanlığına bildirilmesi :

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yayımı tarihinden başlayarak üç ay içinde, bu kanuna tabi kurumların yukarıki madde hükmüne göre tesisini teklif ettikleri sınıflara uygun olarak 33 nci maddede gereğince düzenliyecekleri kadroları Başbakanlık Devlet Personel Dairesi ile Maliye Bakanlığına bildirirler.

İntibak işlemlerinin başlangıç tarihi :

GEÇİCİ MADDE 3. — 35 nci maddede belirtilen Genel Kadro Kanununun ve sınıf tüzüklerinin yürürlüğe girmesiyle o tarihte bu kanuna tabi kurumlarda her ne ad altında olursa olsun, bir kadroda çalışan personelin bu kanun hükümlerine uygun olarak yeni sınıf kadrolarına intibak işlemlerine başlanır.

Sınıflara girecek personelin intibakını yapacak merci :

GEÇİCİ MADDE 4. — Kurumlararası sınıflarla kurumsal sınıflara girecek personelin intibakı Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin gözetimi ve kurumlarla işbirliği ile yapılır.

Memurların intibakında malî esaslar :

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanuna tabi kurumlardaki memurların, sınıf tüzüklerinde belirtilen nitelik ve diğer şartlara göre girecekleri sınıfların derece ve kademelerinde alacakları aylık tutarları, 7244 sayılı Kanun ve buna ek 24 . 2 . 1961 tarihli ve 263 sayılı Kanunun 1 nci maddesi ile tesbit edilen aylık tutarlarından aşağı olduğu takdirde aradaki fark, derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi suretiyle giderilinceye kadar, ödenmekte devam olunur.

Bundan başka;

1. 3656 sayılı Kanunun 6 nci maddesinin istisnai memuriyet saydığı kadrolardan, bu niteliğin bulunmadığı yeni kadrolara atananlar intibak sırasında aynı görevde kalmak şartıyla,

2. 3656 sayılı Kanunun 13 ncu maddesinin ihtisas yeri saydığı kadrolardan yeni kadrolara atanan,

3. 3656 sayılı Kanunun 4598 sayılı Kanunla değiştirilen 7 nci maddesinin 5 nci fıkrası uyarınca 1 veya 2 üst derece kadroya atananlardan, aradaki farkı Bakanlar Kurulu kararı ile tazminat olarak almakta iken yeni kadrolara atanan,

4. 3656 sayılı Kanunun 4598 sayılı Kanunla değiştirilen 8 nci maddesi ve bu maddeyi değiştiren 8 . 6 . 1963 tarihli ve 242 sayılı Kanunun 1 nci maddesi uyarınca buldukları kadroların 1, 2 veya 3 üst derece aylığını kazanılmış hak olarak alanlardan yeni kadrolara atanan,

5. Özel kanunları gereğince ödenek (Temsil ödeneği ve diğer ödenekler) tahsis edilen belirli görevlerden yeni kadrolara atanan,

Memurların sınıf tüzüklerinde belirtilen nitelik ve diğer şartlara göre, girecekleri sınıfların derece ve kademelerinde alacakları aylık tutarları, eski kadrolarında fiilen almakta oldukları aylık tutarlarından veya aylık ve 7 . 9 . 1964 tarihine kadar çıkmış kanunlarla kabul olunmuş ödenek toplamı tutarlarından aşağı ise, aradaki fark, derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi suretiyle giderilinceye kadar, ödenmekte devam olunur.

4 numaralı bendde yazılı memurların emekliliğe esas teşkil edecek aylıkları, intibak sonunda girecekleri derece ve kademe aylığı ile bu madde gereğince ödenebilecek olan farkın toplamıdır.

Bu farklar tamamı ile ortadan kalkıncaya kadar her yıla ait bütçelerde belirli tertiplere konulacak ödeneklerle karşılanır.

Daimî hizmetlilerin intibakında malî esaslar :

GEÇİCİ MADDE 6. — Bu kanuna tabi kurumlarda bütçelerin (D) ve (S) cetvellerine dâhil kadrolarında bulunan daimî hizmetlilerin sınıf tüzüklerinde belirtilen nitelik ve diğer şartlara göre girecekleri sınıfların derece ve kademelerinde alacakları aylık tutarları, bunların intibak sırasında aynı görevde kalmaları şartı ile 7244 sayılı Kanunun 5 nci ve 24 . 2 . 1961 tarihli ve 263 sayılı Kanunun birinci maddesiyle tesbit edilen aylık tutarlarından aşağı olduğu takdirde, aradaki fark, derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi suretiyle giderilinceye kadar, ödenmekte devam olunur.

Geçici hizmetlilerin intibakında malî esaslar :

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanuna tâbi kurumlarda, bütçelerin (E) cetveline dâhil tertiplerden alınan kadrolarda çalışan personelden sınıf tüzüklerinde belirtilen nitelik ve diğer şartları taşıyanlar, halen buldukları kadrolarda aldıkları ücretleri ne olursa olsun, yeni atandıkları sınıf kadrolarında girebilecekleri derecelerin ilk kademe aylıklarını alırlar.

Kadroya bağı yevmiyeli personelin intibakında malî esaslar :

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanuna tâbi kurumlarda 4/10195 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına bağı «Muayyen ve muvakkat müddetli hizmetlerde çalıştırılacak yevmiyeli Personel Yönetmeliğı» ne göre alınan yevmiye kadrolarında çalışan personelden, sınıf tüzüklerinde belirtilen nitelik ve diğ. şartları taşıyanlar, halen buldukları kadrolarda aldıkları yevmiyeleri ne olursa olsun, yeni atandıkları sınıf kadrolarında girebilecekleri derece ve kademe aylıklarını alırlar.

Belirli sınıflara döneceklerin kıdem hakkı :

GEÇİCİ MADDE 9. — 13 . 12 . 1960 tarihli ve 160 numaralı Kanunun 4 neü maddesi kapsamına giren kurumların yönetici, bilimsel, teknik ve meslekî sahalarında çalışmış olup da bu kanunun yayımı tarihinden en çok 10 yıl önce kendi istekleriyle ayrılarak sözü geçen kurumlar dışın-da kalmış olan personelden girebilecekleri sınıf tüzüklerinde nitelik ve diğ. şartları haiz olmaları sebebiyle sınıf kadrolarına atanana dışarıda geçirdikleri sürenin 3/4 ü kadar kıdem hakkı tanınır.

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 39 neü maddesinin 1 neü fıkrasının «b» bendini değıştiren 6422 veya 6435 numaralı kanunlara göre kurumlarınca görülen lüzum üzerine emekliye sevk edilip de Türkiye Büyük Millet Meclisinden veya idari yargı mercilerinden iptal kararı almış olanlarla alacak olanların yeni sınıf kadrolarına atanmış olanlarla atanacak olanlardan yeni sınıf kadrolarına atanana, dışarıda geçirdikleri süre kıdem hakkı olarak tanınır.

Bu madde hükmünden faydalanmak isteyenlerin, girecekleri sınıf tüzüklerinin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaat etmeleri şarttır.

Belirli sınıflara dönecekler :

GEÇİCİ MADDE 10. — Geçici 9 neü madde hükmünün yönetici sınıf ile bilimsel, teknik ve meslekî sınıflardan hangileri için uygulanacağı, sınıf tüzüklerinde belirtilir.

Öğretmenlik meslekine döneceklere tanınan kıdem hakkı :

GEÇİCİ MADDE 11. — Bu kanunun yayımı tarihinden en çok on yıl önce öğretmenlikten isteğı ile ayrılmış olup da 13 . 12 . 1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 neü maddesi kapsamına giren kurumlarda çalışmış olanlardan öğretmenlik meslekine dönmek isteyenlerin, sınıf tüzüklerinin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaat etmeleri halinde, bu kurumlarda kaldıkları sürenin tamamı kıdemlerine eklenir.

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinde çalışacak personele tanınan kıdem hakkı :

GEÇİCİ MADDE 12. — 13 . 12 . 1960 tarihli ve 160 sayılı Devlet Personel Dairesi Kurulması hakkındaki Kanunun 4 neü maddesi kapsamına giren kurumlarda hiç çalışmamış veya bu kurumlarda çalışıp da kendi istekleriyle ayrılmış olan hekim ve tababet şubeleri mensupları, 5.1.1961 tarihli ve 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi hakkındaki Kanun gereğince sağlık hizmetlerinin sosyalleştirildiğı illerde aynı kanunun 26 neü maddesinde söz konusu edilen kadrolara, sınıf tüzüklerinde belirtilen nitelikleri taşımak şartıyla meslekî tahsillerini bitirdikleri tarihler göz önünde tutulmak suretiyle, geçen sürenin tamamı terfi sürelerinde hesabedilerek emsallerine eşit olarak intibakları yapıp atanabilirler.

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinde çalıştırılan personele uygulanacak malî hükümler :

GEÇİCİ MADDE 13. — 5 . 1 . 1961 tarihli ve 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi hakkındaki Kanun hükümlerine göre mukavele ile çalışmakta olan sağlık personelinin, sınıf tüzük-

(Devlet Memurları Kanunu)

lerinde belirtilen nitelik ve diğer şartlara göre girecekleri derece ve kademelerinde alacakları aylık tutarları, eski kadrolarında fiilen almakta oldukları mukavele ücretlerinden aşağı ise, aradaki fark, derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi suretiyle giderilinceye kadar ödenmekte devam olunur.

İntibak işlerinde uygulanacak esas ve ölçüler :

GEÇİCİ MADDE 14. — Yukardaki maddeler uyarınca intibak işlemlerinin yapılmasında uygulanacak esas ve ölçüler sınıf tüzüklerinde belirtilir.

Bu intibak işlemlerinde personelin;

1. Öğrenim ve yetiştirme durumu,
2. Kamu hizmetlerinde çalıştığı sürece almış olduğu sicil durumu,
3. Kamu hizmetlerinde geçirdiği hizmet süresi,
4. Kamu hizmetlerinde bulunduğu görevlerin önemi ve değeri, tüzük hükümlerinin tesbitinde göz önünde tutulur.

Eski hükümlerin kimlere uygulanacağı :

GEÇİCİ MADDE 15. — Hâkimler, savcılar ve yardımcıları ile bu sınıftan sayılanlar, subay, askerî memur ve astsubaylar, üniversite öğretim üyeleri ile yardımcıları, özel idare ve belediyeler personeli hakkında, özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar, 788 sayılı Memurin, 1108 sayılı Maaş, 1453 sayılı Zabitan ve Askerî Memurların Maaşatı, 2556 sayılı Hâkimler, 3656 sayılı Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair, 4936 sayılı Üniversiteler kanunları ile bunların tadil ve eklerinden kendileri ile ilgili hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Ödeneklerle ilgili eski hükümlerin uygulanma süresi :

GEÇİCİ MADDE 16. — Bu kanunun malî hükümleriyle sosyal yardımlara ait hükümleri yürürlüğe girinceye kadar halen yürürlükte bulunan kanunlara göre verilen aylık, ödenek, yardım ve zamların ödenmesine devam olunur.

Kademelerde ve kademe içinde intibak :

GEÇİCİ MADDE 17. — Halen aynı derecede bulunan ve bu derecedeki kıdem süreleri farklı olanların yeni sınıflarının derecelerine intibaklarında :

- A) Derece içindeki her hizmet yılı bir kademe;
 - B) 6 aydan eksik hizmet süresi olanların hizmetleri 6 ay;
 - C) 6 aydan fazla hizmet süresi olanların hizmetleri 1 yıl;
- hesabedilerek kademe intibakları yapılır.

334 sayılı Kanundan faydalananların emekli ikramiyesi :

GEÇİCİ MADDE 18. — 19 . 9 . 1963 gün ve 334 sayılı 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek 7242 sayılı Kanunun muvakkat maddesinin değiştirilmesi hakkındaki Kanunun 1 nci maddesinden faydalanan Devlet memurları da kanunun 191 nci maddesinin 1 nci ve 3 ncü fıkralarından faydalanırlar.

İntibak hükümlerinin şekil ve şartlarının yönetmelikte belirtilmesi :

GEÇİCİ MADDE 19. — İntibak yapılacak personelin sınıflara alınması, derece ve kademelerinin tesbit, şart ve şekilleri ve genel olarak intibak hükümlerinin uygulanma usulleri Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık Devlet Personel Dairesince hazırlanıp Bakan'ar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikte belirtilir.

Yeni kanun, tüzük ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar eskilerinin hükümlerinin yürürlükte kalacağı.

GEÇİCİ MADDE 20. — Kanunun 188 nci, 189 neu, 193 ncü maddeleri hakkında aynı maddelerde yazılı özel kanunlar;

Kanunun 46 - 52 nci maddeleri hakkında 53 ncü maddedeki yönetmelik, 72 nci maddesi hakkında aynı maddedeki yönetmelik, 78 nci maddesi hakkında 80 nci maddedeki tüzük, 95 nci maddesi hakkında aynı maddedeki yönetmelik, 105 nci ve 106 ncı maddeleri hakkında 107 nci maddedeki yönetmelik, 109 - 120 nci maddeleri hakkında 112 nci maddedeki yönetmelik ve 121 nci maddedeki tüzük, 123 ncü madde hakkında aynı maddedeki tüzük, 124 - 145 nci maddeleri hakkındaki 134 ncü maddedeki tüzük, 89 neu ve 173 ncü maddeler hakkında 173 ncü maddedeki yönetmelik, 178 ve 179 neu maddeler hakkında aynı maddelerdeki yönetmelik, 194 ncü madde hakkında aynı maddedeki yönetmelik, 195 - 201 nci maddeler hakkında 196 ncı maddedeki yönetmelik, 209 neu madde hakkında 210 neu maddedeki yönetmelik, 211 nci 212 nci, 213 ncü maddeler hakkında aynı maddelerdeki yönetmelikler, 214 - 217 nci maddeleri hakkında 214 ncü maddedeki yönetmelikler ve eğitim genel plânı, 218 - 225 nci maddeleri hakkında 223 ncü maddedeki yönetmelikler ve 226 nci, 227 nci maddeler hakkında 231 nci maddedeki tüzük ve yönetmelik,

Düzenlenip yürürlüğe konuluncaya kadar bu hususlara dair yürürlükteki kanun, tüzük ve yönetmeliklerin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Ödemelerin başlangıç tarihi :

GEÇİCİ MADDE 21. — Bu kanuna göre yapılacak ödemelerin başlangıç tarihi, kanunun yürürlüğe girdiği malî yılı takibeden malî yılın başlangıç tarihidir.

İntibak ve Uygulama Komisyonu :

GEÇİCİ MADDE 22. — Bu kanun hükümlerine göre sınıflandırma hükümleri dışında yapılması gerekli intibak ve uygulama işlemlerini yapmak üzere, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 ay içinde Devlet Personel Dairesinde ve Devlet Personel Dairesi ile Maliye Bakanlığının ikişer temsilcisinden müteşekkil «Devlet Memurları Kanunu İntibak ve Uygulama Komisyonu» adıyla bir komisyon kurulur. Bu komisyona ilgili kurumun temsilcisi de üye olarak katılır. Komisyona Devlet Personel Dairesi temsilcilerinden Devlet Personel Heyeti Üyesi başkanlık eder. Bu komisyonda kurumlarını temsil eden memurların kurumları ile bağları devam eder; özlük hakları kurumlarınca ödenir.

Komisyon, bu kanun hükümleri gereğince yapılması gerekli intibak ve uygulama ile ilgili her türlü incelemeyi yapabileceği gibi kurumların memur ve müstahdemlerinin özlük hakları kurumlarınca karşılanmak üzere geçici olarak çalıştırabilir ve gerekirse kurumlar dışından mütchassis veya yardımcı personel de istihdam edebilir.

Komisyon giderleri Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak özel fondan karşılanır.

Komisyon üyelerine, uzmanlara ve diğer personele verilecek ücret ve diğer özlük hakları Bakanlar Kurulunca tâyin olunur. Komisyonun çalışma şekli Devlet Personel Heyetince kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir ay içinde bir yönetmelikle belli edilir. Komisyonca hazırlanacak rapor, teklif ve tavsiyeler Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere Devlet Personel Heyetine verilir.

GEÇİCİ MADDE 23. — İlkokul mezunu olmayıp bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte maaşlı kadrolarda veya bütçelerin (D) ve (S) cctvelleri kadrolarında çalışmakta olanların, bu kanunun 41 nci maddesine göre ilkokul mezunu olmak şartı öngörülecek sınıflarda, 5 sene süre ile çalıştırılmaları caizdir.

Bu süre içinde ilkokulu bitirme sınavlarını kazanamayanların görevlerine son verilir.

GEÇİCİ MADDE 24. — Bu kanunun 238 nci maddesinin 4 ncu fıkrasında sözü edilen maddeler yürürlüğe girinceye kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yollukları hakkında eski hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlükten kaldırılan hükümler :

MADDE 237. — Bu kanunun birinci maddesi kapsamına giren kurumlardaki memurlar hakkında :

a) 31 . 3 . 1926 tarih ve 788 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri (238 nci maddenin 3 ve 4 ncü fıkralarında söz konusu edilen maddelerin düzenlediği konularla ilgili hükümler, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen malî yıl başına kadar saklı kalmak şartıyla) bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

b) 2 . 7 . 1927 tarih ve 1108 sayılı, 8 . 7 . 1939 tarih ve 3656 sayılı, 2 . 3 . 1959 tarih ve 7244 sayılı kanunlarla bu kanunların ek ve tadilleri, teşkilât kanunları ile diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri ve Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenliyen diğer hükümler, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen malî yıl başından itibaren;

Yürürlükten kalkar.

Kanunun yürürlüğe girmesi :

MADDE 238. — Kanunun 1 - 4 ncü, 6 - 27 nci, 29 - 44 ncü, 48 nci, 53 - 54 ncü, 62 - 63 ncü, 91 nci, 94 - 98 nci, 100 - 108 nci, 154 ncü, 187 nci, 214 ncü, 217 nci, 219 - 220 nci, 232 - 234 ncü, 236 nci, geçici 1 - geçici 5 nci, geçici 14 - geçici 17 nci, geçici 19 -geçici 23 ncü ve geçici 24 ncü maddeleri yayımlandığı tarihte;

Kanunun 188 - 190 nci ve 193 ncü maddeleri, bu maddelerde söz konusu kanunların yürürlüğe konuldukları tarihte;

Kanunun 78 - 82 nci maddeleri 80 nci maddede yazılı tüzüğün, 109 - 122 nci maddeleri 112 nci maddede yazılı yönetmeliğin ve 121 nci maddede yazılı tüzüğün, 124 - 145 nci maddeleri 134 ncü maddede yazılı tüzüğün, 222 - 225 nci maddeleri 223 ncü maddede yazılı yönetmeliğin, 226 - 231 nci maddeleri 231 nci maddedeki tüzük ve yönetmeliklerin yürürlüğe konuldukları tarihlerde;

Kanunun diğer maddeleri, kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen malî yılbaşından itibaren; Yürürlüğe girer.

Üçüncü fıkrada yazılı tüzük ve yönetmeliklerin, kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen malî yılbaşından önce yürürlüğe konulmaları zorunludur.

MADDE 239. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

23 Temmuz 1965

	Millet Meclisi	Cumhuriyet Senatosu
Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 17.7.1965	1/723	1/567
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 23.7.1965	4/248	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

Millet Meclisi Tutanak Dergisi	C. Senatosu Tutanak Dergisi	Millet Meclisi Tutanak Dergisi
Cilt Birleşim Sayfa	Cilt Birleşim Sayfa	Cilt Birleşim Sayfa
32 134 404	29 105 356	43 144 330
41 119 377	30 111 114	145 347-357
121 535-537	113 187-215	
42 129 136-151	114 230-244,245-285,	
130 192-200,200-224	285-287,283-300	
131 230-269,270-298	115 303-327,328-377,	
132 303-357,358-361,	378-428	
390,400-403		
133 410,423,431-434		

Millet Meclisi 977 ve 977 ye 1 nei ek S. Sayılı basmayazılar Millet Meclisi 129 ve 145 nei Birleşim Tutanak dergilerine, Cumhuriyet Senatosu 664 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu 113 nei Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi Adalet, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim, Maliye, Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım, Tarım, Çalışma, Ticaret, Sanayi, Turizm ve Tanıtma ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon ile Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu.